

Ów eke Jan εκν es εκν em **Ów ek'it eke wεl k'uw any**

Jam us es Jan nɔn Es Εκν eci lel na in eci susu em. Λεγη ab em a, Rom ek'ew usu ab es a, b'ew lec em ibrm eke αγη k'ιγη el ec'es ew es Sesar nuη ese Nyam af. Ow eci kok em a, ow b'ow ɔη -li yeγm eb a ec'elum eke -n'ɔny n a. Kretienel a εγηm ow e low ebm. -L'erurmn eke -li k'ιγη Nyam ejeci nuη eke ow elm Jesu ce, etη ow sɔsiem wεl b'ijr el gbre. Jan in obi yeji, Rom ec'es ew es a oγη'n eb em oc im ew'r es lekr nyam em eke wεl b'εση Patmɔs. Yογη, es εκν em, Nyam yeγm'n ów nɔnɔ yec'etη ke li bébm kretienel sos gbre ij ek'am ow a eci, l'átr wεl sos es el ec'ɔmn a eke -n'ɔny n a eci. Afr erm es nyam oc Jan abη em im eke ow k'εκν ów a eke b'ow ey wus af aηa a ese el el eke Nyam am ekan ab af. Amani Sig em eci meny ewr owi nɔnɔ anη ów a eke Nyam am yeγm Jan ab em. Jan eci λεγη ab em a, kretienel a iri ow eci nyandre a, kɔ αγη ek'ijr el gbre a gbε ɔtum uwm ow eci nyandre ab any. Ey obi ey obi yeji, yefeny na em a, s'irim meny ewr owi a okm ey es sos em senyn senyn, gbεkɔ ów nɔnɔ anη eke am ayl ey sos em:

- 1) Low ηηη am ey lec wus na af, kɔ toη ke ow ók wus eci nuη εdη em a, Nyam b'ow akm in ec'efnu ab es ar oγη ab em.
- 2) Nyam b'ow jej αγη fεη e low ok. Αγη a eke ub Jesu nawre a, wεl nɔn el ec'en sel εηη eci

lɛl ab ɛm, ɛtɲ -li b'ow -l'ij sel ek'onym uwr a ec'aja. ɛmɛny Nyam b'ow jɛj ɛɲɲ e low ok, es an a eke ɛɲɲ a b'ow ɔny wus af aɲa ab ɛm (Es ɛkn 20.11-15; bɛbmɲ 1 Korɛnt 3.10-15).

3) Agɲ a eke b'ij nɛny nyam in e lɪs a, li b'ow l'ap wɛl ob.

4) Afr, sɛɲɲ fɛɲ wɛl bi kɔklm Nyam.

Bibl eci lɛl es abal el na ɛm a, Nyam am ɛlul in sosi ɔkm ɛsɛ Nuɲ ɔb lele Nuɲ ɛdɲ ab af. Tasi ɛm a, in obi li kok wus na, ɛtɲ in obi li b'ow l'ɛwl ni ɲuɲɲ ow ke l'oc wus owr a lele afr owr ab ab l'ow.

Jesu am ɛlul in sosi ɔkm

¹ Ów eke lɔl es ke Jesu Krist ɛlu ɔkm kpata a anɲ lɛl na ɛm. Nyam ɔɲ'n l'uw ów amua any, yec'ɛtɲ ke li yɛgm in e juma kok ɛsɛl a low eke b'ow ɛy lɛɲɲ tɛl ɛm a. Krist ɔɲ in ec'afr ɛrm ɛs im ɛlu low a ɔkm yɛgm in e juma kok ɛs Jan.

² Jan am ij danɲku eke ów a fɛɲ eke in ɛkn a in el Nyam ec'odad lele low nɛnyɛmbri nyam ek'in ɛy ɔkm Jesu Krist ɛm ab. ³ Ehe ɛl ɛɲɲ eke b'awl sodad amua eke Nyam ɛlu ɔkm ɔɲ agɲ a eci! ɛtɲ ɛmɛny ehe ɛl agɲ a eke b'iri, ke b'ɛlum ów a eke wɛl nɔn lɛl na ɛm a eci! ɛɛ, lɛɲɲ a eke wɛl bɛbm ɛw es ów amua ec'a ibnm ij.

Jan am ɛsɲɲ Nyamel lɔbɲ a

⁴ ɛm Jan, m'am ɛsɲɲ Azi wus af † eci Nyamel lɔbɲ a: ke Nyam ek'anɲ god'ɛtɲ, anɲ yɛfɛnyna,

† 1:4 Azi wus af: ɛkn 2 Korɛnt 1.8 lel ow ec'akr otar ab ab.

ke am ow a,[†] έδη ɔny ɔwɔ ke ɔη ɔny erm es ey. Ke abη lobη a ek'anη in ec'atufu lekpn a ec'any af a yeji ɔη ɔny ɔw nenyembri nyam a. ⁵ Ke Jesu Krist ek'el danke ij es neny nyam es a yeji ɔη ɔny ɔw amua. L'el iy krekre ek'igb agη ek'uw ab em, etη emeny l'el wus eci έb ebu feη em ec'eb ebu. Jesu Krist erur ey etη in eci mebl ab em † li sɔg ey sikpl e lís. ⁶ Li kok ey s'el gbrenḡbi usu a ec'agη, egb waw esel eke ki kok juma Nyam ek'el Es a eci any af. Anygbel lele abusu ab έl Jesu Krist eci seḡη feη! Amen!

⁷ Kin, n'anη jru em n'am ow! Etη nyamn nyamn feη b'ow ekn'n; agη a ek'igη'n mpragb a yeji b'ow ekn'n. † Wus ec'agη eb eb a feη b'ow anη ɔɔη em in sɔsiem. Ee, eben ow b'ow anη! Amen!

⁸ Es Kɔtɔkɔ Nyam Abusu Es dad nine: «M'el Nuη ɔb lele Nuη Edη ab, † m'el Nyam a ek'anη god'etη, anη yeḡenyana, ke am ow a.»

Es ekn em Jan ekn Jesu

⁹ Em, ɔny lisijim Jan, Jesu ab ec'af okr em, m'am m'ij gbre ɔny ab. S'el Nyam e gbrenḡbi usu a ec'agη, s'am usur erm gbre ij em. Wel oc

† **1:4** *Nyam ek'anη god'etη, anη yeḡenyana, ke am ow a:*nin na ew ese Nyam eci nin eke yeḡm Mois af (ɔkm Ok 3.14-15). Bèbmn Ebre 13.8. *abη lobη a* el Nyam ec'Abη Lala a eke iy neny igη nuη a. † **1:5** Ekn Kolos 1.20. † **1:7** Ekn Zakari 12.20; Jan 19.34-37. † **1:8** *Nuη ɔb lele Nuη Edη ab:*Grék em a, odad a eci iri tasi a el: *Alfa lele Omega ab.* Ow el Grékél eci lel moni krekre a lele lel moni es abal el ab ab.

im ew'm es Patmos lekr, † anke mi dad Nyam ec'odad lele low nenyembri nyam ek'ey okm Jesu em ab ab. ¹⁰ Es Kotoko eci legη a, Abη Lala ow'm af etη m'iri lebl tuotuo nyam ek'am ikη'm jam ese krōkr af ¹¹ dad ese: «Nōn low yec'a eke am ekn a lel nyam em, ke óc awη Nyamel lōbη a ek'anη eb amua em a: Efes, Simirna, Pergam, Tiatir, Sardes, Filadelfi lele Laodise ab».

¹² M'edη meny eke mi k'ekn egη a eke am dad'm odad a, etη m'ekn sika em mun al ob lōbη.

¹³ Mun al ob amua ec'araηη a, m'ekn ob nyam ek'inym es ese egη af. Li sus mob kpakp etη l'ucu ohony eke wel kok sika mij em er em. †

¹⁴ In eci sin nuη a ufu pum pum pum ese licēb ufu e suw af, ese nyamok af, etη in ec'anyamn a am jejn ese al af. ¹⁵ In ec'akr a am jejn ese jawie eke wel etη ke al ayal af. Etη in eci lebl a b'il ese okij e mra eke b'elu ab af. ¹⁶ In e lidr abu ab em, l'ucu mīlél lōbη n'ony es, etη lab ler em ek'any yony a b'ufu a am ey'r okm nenyem. In ec'any a am jejn ese legη uyu nuη e ligbn af.

¹⁷ Eke m'ekn'n a, m'ey wus in ec'akr ew a ese ek'em m'uw ce af. L'oc in eci lidr abu a l'ew'm af etη li dad nine: «Erηη k'óny'η! M'el Nuη Ob lele Nuη Edη ab. † ¹⁸ M'el egη a ek'anη owr a. M'uw, gbekō ca m'anη owr godo godo feη eci; etη m'ony abusu luw lele ohnes baηη ab af. ¹⁹ Sica

† **1:9** Patmos lekr el Eje ec'okij a e lekr goηni ek'owl es Efes ab kilo ekη yen. Wel b'oc agη a ek'el ec'ow okm Rom ec'es ew ab es sos em a, im ew es yogη. † **1:13** Ow el egb waw es ligbel a ec'ob sos ew (Okm Ok 28.4; 29.5). † **1:17** Akr 13-15: ekn Daniēl 7.13; 10.5; 7.9; 10.6. Akr 16-17: ekn Esayi 49.2; Ebre 4.12; Esayi 44.6; 48.12.

nɔn yec'a ek'ekn a, yec'a ek'am ey caca em a lele yec'a eke b'ow ey ow eci jam ab ab. ²⁰ Kin mίlél lɔbη a ek'ekn em e lidr abu ab em a lele sika em mun al ob lɔbη ab ab eci nyandre: mίlél lɔbη a el Nyamel lɔbη a eci afr erm esel a, etη kenie lɔbη a el Nyamel lɔbη a».

2

Efes e Nyamel a e lel eke wel awη

¹ «Nɔn lel awη Efes e Nyamel a ec'afr erm es a: “Kin odad yec'eke eγη a ek'onym mίlél lɔbη ab in e lidr abu ab em, ke am an es sika em mun al ob lɔbη a ec'araηη a am dad: ² M'uw juma feη eke kok ab any, m'uw η eci sos es atr a lele η eci erm susu ab ab any. M'uw any eke k'otum eγηm ów enηη esel e low ebm; etη aγη a eke bi dad eke el erm esel ke elm a, ɔny igbl el oγη ekn, etη ekn eke -l'el ayadηu. ³ N, ɔny erm susu, ij gbre em e nin a sosiem etη sos ɔwm'η es kaka. ⁴ Gbekɔ low a eke m'ɔny η ab a ce el: ɔnym erur krekre a ek'ɔny em ec'a ij. ⁵ Sica ɔkn leγη ek'ec ab em eci elel eke ɔnyn em ec'erur a, itηη erm em, ke kók ese nuη ɔb em ec'ab af. Eke itηnm, mi b'ow m'ow m'ehη'η, ke m'ɔny η eci mun al ob a m'oc es yogη a eke ow aηη a. ⁶ Gbekɔ yec'eke akpl η ec'a el: ese em af, ifn Nikolayitel † eci low kok a.

⁷ Ke eγη yec'eke eli ɔru a, írī yec'a eke Abη am dad ok Sinyamel a. Eγη yec'eke b'ow eb any a,

† **2:6** *Nikolayitel*-l'el low yeγm esel eke b'irmn aγη ec'omn el e low yeγm ab em. Es Ekn eci lel na em ce wel dad aγη amua e low. Ekn Es Ekn 2.14,15,20,24.

mi b'ow m'ón' n sel egn eci likn a ek'anj Nyam ec'egb ògm a e liy a l'ij." » †

Simirna e Nyamel a e lel eke wel awj

⁸ «Nòn lel awj Simirna e Nyamel a ec'afr erm es a: "Kin odad yec'eke egn a ek'el Nun Òb lele Nun Edj ab, egn a ek'uw ke ewl anj owr a am dad: ⁹ M'uw nj e gbre lele gbòr ab any, gbekò tasi em a, nj gbrenjbi! M'uw sos keskes ek'agn a ek'el Jwifel ke b'ocr el sosi Nyam ec'agn ke elm a bi kokr'nj ab any; -l'el Satan eci nun ign esel. ¹⁰ B'ow ij gbre, gbekò k'uru ernj. Agn b'ow ot ony em ec'agn beb ok sobel em ony eci ebm ekn eci, etj b'ow ijr gbre ton segn lew. † Ij neny nyam ton luw em, ke m'ón' nj sel egn e tufe a.

¹¹ Ke egn yec'eke eli òru a, íri yec'a eke Abj am dad ok Sinyamel a. Egn eke b'ow eb any a, k'ow eknm luw yony em a e low ij." » †

Pergam e Nyamel a e lel eke wel awj

¹² «Nòn lel awj Pergam e Nyamel ec'afr erm es a: "Kin odad yec'eke egn a ek'onym lab ler em ek'any yony a b'ufu a am dad: ¹³ M'uw usu a ek'ir ab any, yogj anake Satan ec'atufu lekpn a anj a. † Ucu em e nin a ony es, etj walm òmn ek'onny em em a elum es, ton legj ab em eke wel ibi Antipas a yeji, em eci danju ij es cecè ony ogn

† **2:7** Ekn Nun Òb 2.8-9. † **2:10** segn lew:nyandre em odad ek'am yegm eke gbre ij a likpr ce. Bèbmn Nun Òb 24.55; Daniel 1.12. † **2:11** Luw krekre a, ow el sos megl af ec'a; etj yony em ec'a, ow ow el gbre ij ek'onym uwr a. Ekn Es Ekn 20.6,14; 21.8. † **2:13** Pergam el sinyam yadj a eci nun ign usu gbél. Yogj Zes eci òonj usu libel nyam anj; ow el eb krekre eke ow em wel ign Sesar nun ese nyàm af.

a, yogη a eke Satan ir a. ¹⁴ Gbεkɔ m'ony abr eke mi k'enym'η: η ogη yogη, agη anη eke ucu Balam eci low yεgm a ony es. Balam anake ɔη Balak nuη em eke k'uk Israel ec'ey meb a. L'itr wεl eke wεl k'ij mindey eke agη ibi kokr egb waw ɔη sinyam yadη, ke wεl ij nfaci yeji. † ¹⁵ Eηη emeny, η ogη a ce, agη anη eke ucu Nikolayitel † eci low yεgm a ony es. ¹⁶ Ow sosiem, itηη erm em gɔη. Eke itηnm, ow k'ow ibnm, mi b'ow m'ow η ogη yogη eηη mi b'ow m'ogη agη amua ar, em e lab ler em any yony a eke anη'm nenym am εy'm ɔkm ab em.

¹⁷ Ke εγη yec'eke eli ɔru a, iri yec'a eke Abη am dad ok Sinyamel a. Eγη yec'a eke b'ow eb any a, mi b'ow m'ɔη'n afr eci futufutu eke lol es a. Mi b'ow m'ɔη'n lebn ufu nyam, eηη lebn ab af nin owr nyam eke wεl non a b'ow anη. † Eγη kaka k'ow uwm nin na any, ek'ow elm εγη a ce ek'εηη lebn a." »

Tiatir e Nyamel a e lel eke wεl awη

¹⁸ «Non lel awη Tiatir e Nyamel a ec'afr erm es a. "Kin odad yec'eke Nyam Jim a ek'anyamn em am jejn εse al af, ke akr yeji am jejn εse jawie eke wεl eηη af a, am dad: ¹⁹ M'uw η e sijuma a, η ec'erur a, η ec'ɔmn a, η e juma a eke bi kok ɔη agη a lele η ec'erm susu ab ab any. Eηη sica m'uw any eke jam aηa, η e juma a eke am kok a εny akm krekre ec'a. ²⁰ Gbεkɔ m'ony abr nyam eke

† **2:14** Ekn Awl 31.16 lele 25.1-2 ab. *Balam lele Balak ab*: Ekn Awl 22 toη 24 ab em. † **2:15** *Nikolayitel*: Ekn Es Ekn 2.6 eci akr otar a. † **2:17** *afr eci futufutu*: ɔkm Ok 16.14-15, 33-34; *nin owr*: Esayi 62.2; 65.15.

mi k'enyam'η: am yeβ Jesabel, † yow na eke am dad eke Nyam ec'odad in am dad, ke am irmn em e juma kok esel, yegm el eke -li k'ij nfaci, ke -l'ij mindey eke wel wawr egb ɔη sinyam yadη a. ²¹ M'ok'r segh es eke li k'itηn erm em, ko l'erurm eke li k'igh in eci nfaci ij na l'elu es. ²² Ow sosiem a, mi b'ow m'erum'n es gbre ij ec'ob erur ob af, etη eke agη a ek'ij nfaci in ab a itηnm erm em a, -li b'ow -l'ij gbre nɔnɔ ese ow af. ²³ Mi b'ow m'ibi in ec'agη a yeji, etη Sinyamel a feη b'ow uw any eke m'el egh a ek'uw agη e tutr lele el ec'erur ab a any a. Etη mi b'ow m'ɔη ɔny em ec'egη nyam nyam yec'a eke li kok a ec'ow ek'it a.

²⁴ Sica ɔny Tiatir e Nyamel ab em ec'agη likpr a, ɔny eke eghmn ucumn low yegm yadη na ɔnymn es, ɔlmn eke k'uw r yec'a eke -l'esηn Satan eci low any uw eke lol es ab any a, † m'uyulm ɔny low ejeci kaka feη ij. ²⁵ Gbekɔ yec'a ek'etan a, ɔcur ɔny es toη ke m'annη m'ow.

²⁶⁻²⁸ Agη a eke b'ow kok em ec'erur a toη ok nun a, el anake -li b'ow -l'eb any a. Mi b'ow m'ɔη el abusu a eke m'eb em Es ogη a. Mi b'ow m'ɔη el -n'ɔny abusu ebr ebr feη af. -Li b'ow -l'ew wel es lec em etη -li b'ow -li bɔbm wel es ese eled eke wel bi bɔbm ereη es ab af. Emeny mi b'ow m'ɔη el ibribr eci lel a yeji. †

²⁹ Ke egh yec'eke eli ɔru a, iri yec'a ek'Abη am dad ok Sinyamel a." »

† **2:20** *Jesabel*:Ekn 1 Eb Ebu 16.31; 19.1-2; 2 Eb Ebu 9.22,30.

† **2:24** *Satan eci low any uw eke lol es*:aηa ow el low yegm eke lol es, ke anη agη a ce eke el el e nyam nun ign ebr ab em a eci.

† **2:26-28** Bɛbm Selu 2.8-9; Awl 24.17; Es Ekn 22.16.

3

Sard e Nyamel a e lel eke wɛl awɲ

¹ «Nɔn lel awɲ Sard e Nyamel a ec'afr erm es a: “Kin odad yec'eke ɛɣɲ a ek'ɔnym Nyam ec'abɲ lɔbɲ a lele mɪlɛl lɔbɲ ab ab a am dad: M'uw juma fɛɲ eke kok ab any. Agɲ bi tutr eke anɲ owr, kɔ tasi ɛm a, uw! ² Ûfɲm es! Ke yec'a eke anɲ'ɲ ke k'uwm a, ɔɲ'n n'anɲ kikri gbuɲ ke l'úw nimum nimum. M'ɛkn eke ɲ ec'ów a bɛbmnm tasi, ɛm e Nyam a ec'a ek'am erur ab ab. ³ Ɔkn yec'a eke iri ke eb a, ùcu ɔny es ke ítɲɲ erm ɛm. Eke ufɲam es, mi b'ow m'ow kpru ɛm ɛsɛ ulu af m'oc'ɲ, ɛɲɲ k'ow uwm wanci ab af eke mi b'ow m'ow ab any. ⁴ Gbɛkɔ Sard yogɲ, ɔny ɛm ec'agɲ nyam nyam ibarm el eci mob sus ɛm a. Agɲ amua b'ow anɲ mob efu ɛm ɛc ɛm ab, aɲke -l'it. ⁵ Ɛbɛn eke agɲ a eke b'ow eb any a b'ow sus mob efu ana. Mi k'ow mi tɛɲɲm el ec'en ab es sel ɛɲɲ e lel ab ɛm, † ɛɲɲ ɛm Ɛs lel in ec'afr erm ɛsel ab ab ec'any af, mi b'ow mi dad eke agɲ amua el ɛm eci. ⁶ Ke ɛɣɲ yec'eke eli ɔru a, iri yec'a eke Abɲ am dad ok Sinyamel a.” »

Filadɛlfi eci Nyamel a e lel eke wɛl awɲ

⁷ «Nɔn lel awɲ Filadɛlfi e Nyamel a ec'afr erm es a: “Kin odad yec'eke ɛɣɲ a ek'el lala lele low nawrɛ ab a, ɛɣɲ a eke ɔnym ɛb ebu David eci safuɛ ab ab, bi fig ke ɛɣɲ kaka ɔtum ablm, b'abl ke ɛɣɲ kaka ɔtum figm a am dad: † ⁸ M'uw juma fɛɲ eke kok ab any; mi fig lisany nyam m'ɛw'ɲ

† 3:5 *sel ɛɲɲ e lel:* agɲ a ek'el Nyam ec'a, afr, el ec'en anɲ lel ligbɛl nyam ɛm. † 3:7 Bɛbmnm Esayi 22.22.

es any af eke εγη kaka k'otum ablm. Lec tel ce ony, gbekɔ ucu em ec'odad a ony es etη dadm eke uwm im any. ⁹ Kin low eke mi b'ow mi kok Jwifel ek'el Satan ec'ogog ec'agη a eke b'ocr el sosi Nyam ec'agη, ke ow b'el yadη a: mi b'ow m'onny el lec em -l'ok ɔwrɔkp wus η ec'any af, etη -li b'ow -l'uw any eke mi b'erur'η. † ¹⁰ Eke ɔsu ol a eke m'onj'η eke k'usur erm a, em yeji mi b'ow m'ɔsu'η gbre eci læγη a eke b'ow ow wus nimum af εbm wus ec'agη a fεη a. ¹¹ Ow k'ow ibnm eke mi b'ow m'ow. Ow sosiem, yec'a ek'onny a, ùcu ony es kikri yec'etη ke εγη kaka k'ébm η ec'any eb e tufe a. ¹² Agη a eke b'ow eb any a, mi b'ow m'ɔsηm el es em Es eci Nyamel ab em εε êl ec'akr ab af, etη -li k'ow -l'okmn ɔkm ij. Mi b'ow mi nɔn em e Nyam a eci nin a lele in ec'eb a eci nin ab ab agη amua eke εηη any ab af. Eb a, in l'el Jerusalem owr a eke b'ow anη afr, em e Nyam a oγη us es a. Mi b'ow mi nɔn nin owr a eke m'εηη a yeji el af. †

¹³ Ke εγη yec'eke eli ɔru a, írì yec'a ek'Abη am dad ok Sinyamel a." »

Laodise e Nyamel a e læl eke wæl awη

¹⁴ «Nɔn læl awη Laodise ec'afr erm es a: "M'el εγη a eke wæl b'εsη Amen, † εγη a ek'el danju ij es cεcε lele low nyim nyim ab a, εγη a eke anη ów fεη eke Nyam kok a e nuη ɔb em a. Kin em

† **3:9** Bèbm̄n Esayi 49.23; 60.14; 43.4. † **3:12** Bèbm̄n Esayi 62.2.

† **3:14** *Amen*:in e nyandre el "ke ow él εben." Eke wæl am εsη Krist "Amen", ke in em anake wæl b'ekn eke Nyam ec'ów fεη eke ewar ew es lele ów eke li dad l'ew es ab ab, el ów tasi a. Ekn 2 Korent 1.20.

eci odad a: ¹⁵ M'uw juma feŋ eke kok ab any, eŋ m'ekn eke ewm dra eŋ emeny ewm gbagba yeji. Blel ɔtu el ów yony ab em e nyam yeji, ow éw afanma. ¹⁶ Kɔ sica ek'el dede, ke elm dra oglog gbagba a, mi b'ow m'egbl m'elu'ŋ es. ¹⁷ N bi dad ese: m'ony os nɔnɔ, m'onym low kaka ec'es abur. Kɔ tasi em a, ŋ uwm any eke el gbre es, ɔny ɔɔŋ nɔnɔ, el gbɔru, el any eflu lele sos ɔfr es ab. ¹⁸ Ow sosiem a, kin ów eke m'am ɔm'ŋ: òw em oŋŋ a, ɔl sika eke al elu ow eci sayl a ɔkm a, ke él gbrenŋbi. Òw ɔl mob sus em efu sus, yec'etŋ ke k'ánm sos ɔfr és ɔnym'ŋ. Òw ɔl sekp ok ŋ ec'anyamn ab em, ke ékn es. ¹⁹ Agŋ a feŋ eke mi b'erur a, mi b'enyum el abr eŋ mi b'ew low m'ɔŋ el. † Elu lec ij ɔkm ke íŋŋ erm em. ²⁰ Sica m'inym es lisany eŋ m'am icm abu. Eke eŋŋ nyam iri'm lebl eŋ fig'm lisany a, mi b'ow m'ey'r akŋ, mi b'ow m'us abu in ab eŋ in yeji li b'ow l'us abu em ab.

²¹ Agŋ a eke b'ow eb any a, mi b'ow m'ɔŋ el abusu -li sig es em ab, em eci atufu lekpn ab af, ese elel eke em yeji eke m'eb any a, em Es ɔŋ'm abusu mi sig es in ab, in eci atufu lekpn af ab af.

²² Ke eŋŋ yec'ek'eli ɔru a, íri yec'a ek'Abŋ am dad ok Sinyamel a." »

4

Afr e Nyam nuŋ iŋŋ

¹ Emeny ow e jam a, m'ekn low eŋeci. Afr, m'ekn lisany nyam eke fig, eŋ lebl a ek'anŋ ese krokr eci lebl af ke m'ikŋ anym m'iri a, dad'm

† **3:19** Bèbmn Nyandre 3.12; Ebre 12.6.

nine: «Ûyu af an̄a, ke mi yégm'η ow e jam ec'ów eke b'ow ow a.»

² Kpekη Abη oc'm etη afr yogη, m'ekn atufu lekpn nyam ek'egη nyam sig es af. ³ Egη a eke sig es af a eci jɛjn a am ot mebn sɔbɔ erη erη es esε jasp lele sarduan ab af. Nyamgodi eke am jɛjn esε lebn emerod af a iwr elul atufu lekpn ab em. † ⁴ Atufu lekpn likη lele yar ab did iwr elul atufu lekpn ligbɛl ab em, etη agη ekpekp likη lele yar ab sig es af. -Li sus mob efu etη -l'us sika tufε. ⁵ Afr eci ηεηη lele nyamgbrany ab ab am anη atufu lekpn ab em ok ɔkm. Mrabri lɔbη eke wɛl gigη a am iri any af yogη. Mrabri lɔbη a el Nyam ec'abη lɔbη a. ⁶ Atufu lekpn a ec'any af a, okij ek'ayl toη am εkan es ke ot lebn ufu pum pum es anη.

Araη yogη, mindey yar eke el ec'anym lele jam ab a el anyamn ɔfr a, iwr did elul atufu lekpn ab em. ⁷ Kɛkɛ eci ndey a anη esε kukuma af, yony em ec'a anη esε id liy af, nyahan em ec'a eli any esε egη ec'ab af, etη yar em ec'a anη esε káká ek'igb nyenyη ɔw es af. † ⁸ Mindey yar amua e nyam nyam eli ɔw nɔhɔn, etη -l'eli anyamn eb el ɔw a nimum, ew lele af ab. Etη ncok lele lεgη owr ab neny b'anη el em -n'am dad -l'εε:

«Lala, lala, lala el Es Kɔtɔkɔ Nyam Abusu Es eci, in eke n'anη god'etη, n'anη yεfɛnyna ke n'am ow a eci.» †

⁹⁻¹⁰ Egη a ek'anη owr sεgη fεη eci ke sig es atufu lekpn ab af a, mindey yar a bi kɔklm'n,

† **4:3** Bèbmn Ezekiel 1.26-28; 10.1. † **4:7** Bèbmn Ezekiel 1.22; 1. 5-10; 10.14. † **4:8** Bèbmn Ezekiel 1.18; 10.12; Esayi 6.2-3.

b'usr'r sos etj b'ɔŋ'n bia. Etj sakp sakp fɛŋ eke -li bi kɔklm ow a, agj ekpekp likj lele yar ab ab a b'ok ɔwrɔkp wus ɛŋj a eke sig es atufu lɛkpn ab af a ec'any af. -Li b'igj ɛŋj a ek'anj owr ɛɛŋj fɛŋ ec'a nuŋ. -Li b'ot el eci sika tufe a -li wowl atufu lɛkpn a ec'any af yogj ke -n'am dad -l'ɛsɛ:
 11 «O, Es Kɔtɔkɔ, ɛy e Nyam,
 it eke k'ɛŋj anygbɛl,
 es susm lel abusu ab,
 aŋke ŋ kok ob fɛŋ etj ŋ ec'erur ɛm ob fɛŋ anj
 owr etj b'ok sel.»

5

Lɛl a lele licɛbli ab ab

¹ Sica m'ɛkn lel nyam eke wɛl ar es ke anj ɛŋj a eke sig es atufu lɛkpn ab af a e lidr abu ab ɛm. Wɛl nɔn lel a any lele jam ab, etj wɛl ɔnyn nɛnyɛmbri ab es, es ɔnyan ob lɔbŋ ab. † ² Etj m'ɛkn afr ɛrm ɛsɛl ab ɛm e lɛc es nyam eke am ɔg lebl tuɔtuɔ ɛm ɛsɛ: «Bwo ec'ɛŋj it eke ki bɔbm es ɔnyan ob amua es ke fig lel na ee?» ³ Ke ow el afr, wus af aŋa lele wus ew † ab, ɛŋj kaka anm eke k'ɔtu fig lel a bake lɛr ow e lokm a. ⁴ Ow ɔŋ m'ikj ɔŋn nɔnɔ eke ɛŋj kaka k'anm itm eke ki fig lel a bake ɔtu lɛr ow e lokm a. ⁵ Gbɛkɔ agj ekpekp ab ɛm e nyam dad'm ninɛ: «K'ikj ɔŋn! Kin Juda ec'eb ab ɛm e kukuma a, ɛb ebu David

† **5:1** Es ɔnyan ob el kpej prɔprɔ eke wɛl b'oc ɔnyn lel eke wɛl b'ar es a nɛnyɛmbri es, yec'etj ke ɛŋj ek'itm a k'otum kpabm es. Wɛl b'onyan es etj wɛl bi fig adanjku ec'any af. Lɛŋj ab ɛm a, aja e lel wɛl b'ɔnyn es es ɔnyan ob lɔbŋ ɛm. † **5:3** Jwifel e tutr ɛm a, wus ew a, ɔŋnes banj.

eci lilaw a eb any, † li b'ow li bobm es onyan ob lobn ab es ke li fig lel a.»

⁶ Sica emeny m'ekn atufu lekpn a, mindey yar a lele agn ekpekp ab ab, etn m'ekn licebli nyam eke wel ibi egb waw eci, ke inym es el eci aran. L'eli ocowr lobn lele anyamn lobn ab. Anyamn lobn a el abn lobn a eke Nyam erm ow wus nimum af a. ⁷ Licebli a eri im etn oc lel a egn a eke sig es atufu lekpn ab af a eci lidr abu ab em. ⁸ Kpekpn mindey yar a lele agn ekpekp likn lele yar ab ab ok owropk wus licebli a ec'any af. El em ec'egn egn fen onym sanjo nyam ab lele sika em kpok eke ogn iy em gbwn ab, ke el agn lala a eci nyam nwnn a. ⁹ -N'am egn ej owr nyam:

«I ce it eke k'oc lel a ke bobm es onyan ob lobn ab es,

anke wel ibi'n oc'n wawr n egn etn ow em a,
eb eb fen em, ebr ebr fen em, agn agn fen em lele eb eb fen em ab,

ewl sog agn wn Nyam.

¹⁰ Kok el -l'el gbrenghi usu a ec'agn,
-l'el egb waw esel eke ki kok juma ey e Nyam a ec'any af,
etn -li b'ow -l'ew wus na nimum es.»

¹¹ Sica emeny mi ler etn m'am iri afr erm esel nwnn gbel e lebl. -N'eny nwnn ligbel, -l'iwr atufu lekpn a, mindey yar a lele agn ekpekp yar ab ab -l'elul em.

¹² -N'am egn ej lebl gege em -l'esε:

† 5:5 Nun Jb 49.9 em a, wel b'esn Juda ec'eb a "kukuma ewli"; eb na em anake eb ebu David an n ey okm a. *David eci lilaw a*: Grek em a, odad a eci iri tasi a el *David eci min*; na ow el Mesi a eci nin nyam (Esayi 11.1,10).

«Licɛbli a eke wɛl wawr egb a cɛ it eke k'ɛɲɲ
abusu, ob ɔny, sɛwr lele lɛc ab;
es susm, anygbɛl lele kɔkɛm ab!»

¹³ Ɛtɲ ɛmɛny m'iri eke ob fɛɲ eke Nyam kok
anɲ afr, wus af anɲa, wus ew lele okij ɛm ab a, ob
fɛɲ eke anɲ owr a am ɛɲɲ ɛj dad ɛsɛ:
«Sɛɲɲ fɛɲ, kɔkɛm, anygbɛl lele abusu ab ɛl
ɛɲɲ a eke sig es atufu lɛkɲn ab af a
lele licɛbli ab ab eci!»

¹⁴ Ɛtɲ mindey yar a am ɛlu “Amɛn!” Ɛtɲ agɲ
ekpekɲ a am ok ɔwrɔkɲ wus igɲ Nyam lele licɛbli
ab ab nuɲ.

6

Krɛkrɛ eci es ɔnyan ob a el any eb owi

¹ Ow e jam a, m'ɛkn licɛbli a ɔny es ɔnyan ob
lobɲ a eci krɛkrɛ a ɔb es, † ɛtɲ m'iri mindey yar
ab ɛm e nyam barm lebl ek'anɲ ɛsɛ nyamgbrany
ec'ikɲ ab af ninɛ: «Òw!» ² Mi bi ler a, m'ɛkn
gbɛɲkɔ ufu nyam. Ɛɲɲ a eke uyu af a ɔnym bin
ab, ɛtɲ wɛl ɔɲ'n any eb e tufɛ. L'ikɲ anym l'eb
any ɛtɲ ɛmɛny n'aam any eb eci.

Yony ɛm eci es ɔnyan ob a el ar ogɲ owi

³ Eke licɛbli a bɔbm yony ɛm eci es ɔnyan ob
ab es a, m'iri mindey yar ab ɛm e yony ɛm ec'a
eke am dad ɛsɛ: «Òw!» ⁴ Ɛtɲ gbɛɲkɔ ɛjeci nyam
ɛy ɔkm. L'ɛbl es ɛsɛ al af. Ɛɲɲ a eke uyu af a
ɛɲɲ abusu eke k'ɔny ɛrm es ɛy oc es wus na af,
yec'ɛtɲ ke ow ɔɲ agɲ ibirir ɛl ɔfr. Ɛtɲ wɛl ɔɲ'n
lab ler ɛm ligbɛl nyam.

† **6:1** Ɛkn Es Ekn 5.1 lele ow ec'akr otar ab ab.

Nyahan em eci es onyan ob a el lek owi

⁵ Eke licɛbli a bɔbm nyahan em eci es onyan ob ab es a, m'iri mindey yar a e nyahan em ec'a eke am dad esɛ: «Ōw!» Mi bi lɛr ɛtɛ m'ɛkn gbɛɛko ibr nyam. ɛgɛ a eke uyu af a onym toy ab. ⁶ M'iri ob nyam am ikɛ esɛ lebl nyam ek'anɛ mindey yar a ec'araɛn af, ɛtɛ am dad esɛ: «Éwɛn ble kilo nyam lɛgɛ nyam e juma kok e labm sɔg eci; ke éwɛn ɔɔj gbɛ kilo nyahan lɛgɛ nyam e juma kok e labm sɔg eci. Gbɛko Lek, k'itɛn oliv e mun a lele viny e mar ab ab gbɛ abu.» †

Yar em eci es onyan ob a el luw owi

⁷ Eke licɛbli a bɔbm yar em eci es onyan ob ab es a, m'iri mindey yar ab em e yar em ec'a eke am dad esɛ: «Ōw!» ⁸ Mi bi lɛr ɛtɛ m'ɛkn gbɛɛko nyam ek'éw mufu mufu. ɛgɛ a eke uyu af a, wɛl b'ɛsɛn'ɛn Luw, ɛtɛ ɔɔnes baɛn am us'r jam. Wɛl ɔɔj ɛl abusu wus ec'ɔy yar ab em e nyam em ec'agɛ ab af, eke -li k'ibi wɛl ar ogɛ em, lek owi em, ɔl ɛɛɛ ɛɛɛ em lele mindey ɛɛɛ em ab.

Yen em eci es onyan ob a el agɛ ek'uw Nyam odad sosisem a

⁹ Eke licɛbli a bɔbm yen em eci es onyan ob ab es a, m'ɛkn egb waw usu a ec'ew a, agɛ agɛ eke wɛl ibi a eci liy a. Wɛl ibi ɛl nɛny nyam eke -l'ijr Nyam odad eci lele danɛku eke -l'ijr ow ec'ab ab

† **6:6** blea lele ɔɔj ab ab el egb iju yony eke ow eci miy a anɛ esɛ may af. Ek'ow elm lek e lɛgɛ a, ɛgɛ nyam b'ɛɛn ble kilo lew lɛgɛ nyam e juma kok e labm sɔg eci. Anɛ ɛgɛ a eke am ɛkn lek owi a am ɛwɛn ɔɔj agɛ a eke k'ij. Ble kilo nyam oglog ɔɔj kilo nyahan ɔtum ɛbam akɛ nyam ec'agɛ e lɛgɛ nyam ec'ob ij.

sosiem. ¹⁰ -N'am ɔg læc em -li dad -l'ese: «Es Ew Es Lala, Es Ew Es Nawre, kɔ ton ba bogɔn læɔn iy b'ow jej wus ec'agɔn a e low ok, íbrm el ey e luw a eci low ee?» ¹¹ Sica wɛl ɔn eɔn nyam nyam mob sus em ufu, etɔn wɛl dad el eke emeny -li k'eku sɛɔn tel, ton bake wɛl íbi el lisijimɛl a eke am kok Es Kɔtɔkɔ e juma a ese eel el eke wɛl ibi el ab af a, ów yibr el.

Nɔhɔn em eci es ɔnyan ob a el erm bebl e læɔn a

¹² Etɔn m'ekn licɛbli a eke am bobm nɔhɔn em ec'es ɔnyan ob ab es a, etɔn kpɛkɛn wus umu læc em; ligbn ibr pri pri pri ese niɔn mob af, etɔn awl ebl es kondonɔn ese mebl af. ¹³ Mílél anɔn afr am ok wus ese babm ikɔn ec'ey a eke k'eblm, ke læf tuɔtuɔ b'elu ɔny ok wus ab af. ¹⁴ Afr am oc es ese ajraɔka eke wɛl b'ony ar es ab af; etɔn mafeny a lele silekr ab ab fɛn am nɔgbonɔn el e susu susu a. ¹⁵ Ow ɔn etɔn wus ec'éb ebu, agɔn any esel, ar oɔn esel em ec'agɔn eɔbɛl, eɔbrenɔɔbi, abusu ɔny esel, agɔn ejec'a fɛn ek'el madu oglog agɔn ewi a, im lɔl es mafeny ɔmu em lele mób em ab. ¹⁶ -N'am dad mafeny a lele mób ab ab -l'ese: «Òkr ey af ke lóɔl ey es eɔn a eke sig es atufu lækɔn ab af a ec'any a e lís, ke ɔny kpabr ey es licɛbli a ec'erm bebl a e lís, ¹⁷ anke el ec'erm bebl a e læɔn ligbel a ow ñ. Sica bwo ec'eɔn b'ow ɔtu anɔn owr ab ee?»

7

Agɔn a eke eɔn Nyam e meny ewr a

¹ Sica ow e jam a, m'ekn afr erm esel yar ek'inym es wus eci ɔy yar ab em. -N'ony ɔy yar

a e lef a eke b'elu wus na af ab es, yec'etj ke lef kaka k'elum wus na af, okij af lele ekj em ab. ² Etj m'ekn afr erm es ejeci nyam ey okm yogj a eke ligbn b'igb a. N'onym Nyam ek'annj owr eci ob a eke b'oc ewr egj meny ab ab. Li barm lebl tuotuo l'esj afr erm esel yar a eke ejn abusu eke ki njn wus lel okij ab a nine: ³ «Èkur ye! Kì kokr wus, okij lele ekj ab low njn kaka. Ow it eke si k'ikj anym s'ew meny ewr nyam ey e Nyam a eci juma kok esel a ec'anyafr a.» ⁴ Etj m'iri agj a eke wel ewr meny anyafr a e nenj a. -L'ij agj fandi ekj l'obj, agj miy yar. Ow ow el Israel ec'eb eb a fej ec'agj a:

⁵ Juda ec'eb ab em agj fandi lew yony,

Ruben ec'ab em fandi lew yony,

Gad ec'ab em fandi lew yony,

⁶ Aser ec'ab em fandi lew yony,

Neftali ec'ab em fandi lew yony,

Manase ec'ab em fandi lew yony,

⁷ Simeon ec'ab em fandi lew yony,

Levi ec'ab em fandi lew yony,

Isakar ec'ab em fandi lew yony,

⁸ Zabulon ec'ab em fandi lew yony,

Josef ec'ab em fandi lew yony,

Benjame ec'ab em fandi lew yony.

El fej, -n'ejn Nyam e meny ewr a.

Agj n'ono gbél am igj Nyam nun

⁹ Ow e jam a, mi bi ler etj emeny m'ekn agj n'ono gbél eke egj kaka k'otum awlm. Ow el eb eb fej, eb eb fej, agj agj fej lele ebr ebr fej ab ec'agj. -N'inym es atufu lekpn a lele licebli ab ab ec'any af, -li sus mob efu etj arakp anj el

abu em. † ¹⁰ -N'am ɔg læc em -l'ese: «Ey e sel eɲn a, ey e Nyam a eke sig es atufu lækpn af a lele licɛbli ab ab oɲn ow b'ann ow!» ¹¹ Afr erm esel a fɛɲ iwr did elul atufu lækpn a, aɲn ekpekp a lele mindey yar ab ab em. -N'am ok ɔwrɔkp wus atufu lækpn a ec'any af etɲ -n'am igɲ Nyam nuɲ -li dad -l'ese: ¹² «Nawɾe! Kɔklm, anygbel, sɛwr, bia elu lele sos usr ab, abusu ɔny lele læc ab él ey e Nyam a eci sɛɲn fɛɲ! Amen.»

¹³ Aɲn ekpekp ab em e nyam ibrm im nine: «Bwo el el aɲn amua eke sus mob efu a, etɲ bogɲ -n'ann l'ow ee?» ¹⁴ M'odu m'eb mi dad'r m'ese: «Eɲn gbɛl, ɲ anake uw any a.» Etɲ l'odu l'eb li dad'm nine: «Amua, aɲn a eke ecr gbɾe ijr ligbɛl ab em ab ana. † -Li yɔyɔg el e mob sus em ab es licɛbli a e mebl ab em, etɲ ow ɔɲ mob sus em a ufu pum pum pum. ¹⁵ Na sosiɛm anake -li b'inym es Nyam ec'atufu lækpn a ec'any af, ke ncok lele læɲn owr ab -li b'igɲ ow nuɲ ow eci nuɲ igɲ usu a. Eɲn a eke sig es atufu lækpn ab af a b'ow ot ok el in eci gbad él ab em ke ɔsu el. † ¹⁶ Namn lele mij amn ab k'ow ɔnym el ij, etɲ ligbn lele elubu ab yeɲi k'ow ɔnym el ij. ¹⁷ Nawɾe, aɲke licɛbli a ek'inym es atufu lækpn a e saw a, b'ow el el e nyimn es, ot im el mij ewl mij eke b'ɔɲ eɲn sel a e saw, ke Nyam tétɲ el e mikɲ ab es.»

† **7:9** Arakp el sos em iɲn lele any eb ab eci meny ɛwr. Wɛl b'oc kokr Mɛf ec'es gbɛgbl (Ob Ap 23.39-43). Kokoba ɔb es Zakari dad eke læɲn ek'ann anym am ow ab em, eb eb fɛɲ b'ow kok es gbɛgbl na ke ɔnym sarakp ab (Zakari 14.16). † **7:14** Ekn Daniɛl 12.1; Matie 24.21. † **7:15** Ekn Ob Ap 26.11-13; Esayi 4.5-6.

8

Lɔbɔ ɛm ec'es ɔnyan ob a el usu es irm owi

¹ Eke licɛbli a bɔbm lɔbɔ ɛm eci es ɔnyan ob ab es a, afr, usu a irm es tiɲ tonj ow ɔtu ek'ij wanci ikpr mum. ² Ɛtɲ m'ɛkn afr ɛrm esɛl lɔbɔ a eke b'ann Nyam ec'any af a; wɛl ɔɲ el krɔkr lɔbɔ.

³ M'ɛkn afr ɛrm es ɛjeci nyam ek'ow inɲm es egb waw usu a; n'ɔnym ogɲ ofɲn ob sika ɛm ab. Ɛtɲ wɛl ɔɲ'n ogɲ nɔnɔ eke li k'oc, ke Nyam ec'agɲ lala a e nyam ɲɔɲn ab ab li kokr egb waw sika ɛm egb waw usu a eke anɲ atufu lɛkpn a ec'any af a. ⁴ Afr ɛrm es a ec'abu ɛm a, ogɲ a e mregbn a eke wuwlm Nyam ec'agɲ lala a e sinyam ɲɔɲn ab ab a am il Nyam ec'any af. ⁵ Ɛtɲ afr ɛrm es a oc ogɲ ofɲn ob a, eb egb waw usu a ec'al a ok ɛm ɛtɲ oc ɔwl wus. Ɛtɲ kpɛkɲ nyamgbrany am babarm, afr am ɲɛɲn ɛtɲ wus am umu.

Krɛkrɛ e krɔkr yar a

⁶ Afr ɛrm esɛl lɔbɔ a eke ɔnym krɔkr lɔbɔ ab ab a am bɛbm sos eke k'afl krɔkr a.

⁷ Krɛkrɛ ec'a afl in e krɔkr a. Nyamok lele al eke wuwlm mebl ab a am ok wus. Wus ec'og nyahan e nyam, ekɲ eke wɛl ok sakp nyahan eci akp nyam lele suw owr fɛɲ ab eb al iri ok es.

⁸ Yony ɛm ec'a afl in e krɔkr a. Ob ek'anɲ ɛsɛ lafɛny ligbɛl nyam ek'am iri al af ɛy okij ɛm; ɛtɲ okij ec'og nyahan a e nyam itɲn el mebl.

⁹ Mindey ek'anɲ okij ɛm a eci sakp nyahan eci akp nyam uw, ɛtɲ simijɛtɲ eci sakp nyahan eci akp nyam uɲ.

¹⁰ Nyahan em ec'a afl in e krōkr a. Lél ligbél nyam ek'am iri al esε mrabri af a anη afr ey wus. L'ey simij ewl mij a ec'ogog nyahan e nyam em lele mij eη af ab. ¹¹ Lél a e nin el "Lolo". Simij ogog nyahan e nyam itηn am lol, etη agη nōnō a eke eηη mij a am uw, aηke ow am lol nōnō.

¹² Sica yar em ec'a afl in e krōkr a. Wel iyr ligbn ec'ogog nyahan a e nyam a, awl yeji ec'ogog nyahan a e nyam a lele mílél eci sakp nyahan eci akp nyam ab ab ob; etη ow ɔη el eci afη a e nyahan em irm es. Lεηη owr e nyahan em a lele ncok eci nyahan em ab ab irmn el ec'usuayl a.

¹³ Emeny mi bi ler etη m'ekn káká nyam eke igb im afr kponη em a ke am elu lebl tuotuɔ dad esε: «Musue! Musue! Musue b'ow el wus ec'agη eci, lεηη a eke afr erm esel nyahan a ek'anη a b'ow afl el e krōkr a!»

9

Yen em e krōkr a

¹ Sica yen em ec'afr erm es a afl in e krōkr a, etη m'ekn lél nyam ek'anη afr ey wus, ke wel oc nōmu cronη gbél a e safue a elu abu em. ² Lél a fig nōmu cronη gbél a etη mregbn eke otarir es al gbél e mregbn ab am uyu ok ɔkm. Mregbn a ek'am ok ɔkm a ibar ligbn lele lef ab. ³ Etη mregbn ab em, tεtε gbanηban anη ok ɔkm eb es wus na nimum af; etη -n'εηηn abusu eke anη esε sibōban ec'ab af. ⁴ Wel εdηη el eke -li ki ηuηηnmn suw, ekη lele ob εjeci eke eli wus af ab. Gbεkɔ abusu eru el es eke -li k'ijr agη a eke Nyam e meny ewr anm anyافر a gbε gbre. ⁵ Etη agη amua e gbre ijr a eke

-n'ehnan ow ec'abusu a yeji elm wel ec'ibi eci, ko ke -l'ijr wel gbre nɔnɔ ton ow ij awl yen. Ke gbre ijr a e dudu a ány ese bɔban ec'egh eke b'akɔ a e dudu ab af. ⁶ Etn awl yen ab em, agh b'ow ol luw es, ko -li k'ow -n'ehnmn ow; -li b'ow -l'erur eke -li k'uw, ko luw k'ow owrm el.

⁷ Tete gbanɔban amua angh ese sigbanɔ eke wel bebɔm sos ar ogh ec'af; el e nuɔ ab af, wel b'ekn mob ek'angh ese sika tufe af, etgh el e many a angh ese agh e many af. ⁸ El e sin nuɔ a angh ese ɔyow ec'ab af, etgh el ec'an nenym a angh ese sikukuma ec'ab af. ⁹ El ec'ermni a angh ese erkpo lowi em af, etgh el ec'ow a ec'ikɔ a angh ese ar oghɔ eci metgh a eke wel b'ot cucur sigbanɔ nɔnɔ im ar ogh em ab af. ¹⁰ Tete gbanɔban amua eli ewl eke mbe angh em ese sibɔban ec'ab af. Etn el ec'ewl amua ab anake -li b'ow -li kok agh ow engh ton ke ow ij awl yen a. ¹¹ El ec'es ew es a el nɔmu cronɔ gbɛl a ec'afr erm es a. Ebre em a wel b'esh'n "Abadɔn", etgh Grek em a wel b'esh'n "Apoliɔn" (ek'el nyandre em "Nuɔgh Es").

¹² Sika krekre ec'abu eyr na ec h̄. Gbɛkɔ ow e jam a, emeny abu eyr yony angh eke b'ow ow.

Nɔhɔn em e krɔkr a

¹³ Etn nɔhɔn em ec'afr erm es a afl in e krɔkr a. Egb waw usu a ek'el sika em ke angh Nyam ec'any af a ec'oy yar ab em, m'iri lebl nyam ek'am ikɔ ow. ¹⁴ Lebl a dad nɔhɔn em ec'afr erm es a eke onym krɔkr ab ab a nine: «Mɔmu afr erm esɛl yar a eke angh nghbraka em, mij gbɛl a eke wel b'esh Efrat a e saw ab es.» ¹⁵ Wel mɔmu afr erm esɛl yar ab es. Nawre em a, wanci na af, leggh na

af, awl na af lele lakpo na af ab anake wɛl bɛbm ɛl sos wus nimum ec'agɲ sakp nyahan a ec'akp nyam ec'ibi ec'a. ¹⁶ M'iri ɛl ec'ar ɛsɛl eke b'uyu gbanƙo af a eci nɛny a: -l'ij agɲ miliɔn ekɲ lɛw. ¹⁷ Ɛtɲ kin elel eke m'ɛkan sigbanƙo a lele ɛl ec'af uyu ɛsɛl ab ab a: -l'ɛw erkpo lowi ɛm sos. Erkpo a ebl ɛs ɛsɛ al af, ɛw ble eke iir ɛm ɛsɛ safir lebn af, ɛtɲ ow e mij a yeji anɲ ɛsɛ sika e mij ab af. Sigbanƙo a ec'eɲ a anɲ ɛsɛ sikukuma ec'ab af; ɛl e nɛnym a, al, mregbn lele mebn eke ler ab am ok ɔkm. ¹⁸ Ów eɲuɲ nyahan amua ek'el al, mregbn lele mebn eke ler ab ke anɲ sigbanƙo a e nɛnym am ok ɔkm a anake ibi wus ec'agɲ sakp nyahan a ec'akp nyam a. ¹⁹ Tasi ɛm a, sigbanƙo a e lɛc a anɲ ɛl e nɛny a lel ɛl ec'ewl ab ab ɛm. Ɛl ec'ewl a b'ot morɲn es: -n'ony eɲ eke -li b'ot -n'am kokr agɲ low ɲuɲ.

²⁰ Sica agɲ a eke ów eɲuɲ amua ibim ke anɲ a, itɲnm ɛs an ɛl ec'abu ɛm eci ekɲ ekpr eke -li kokr a e lís; -l'igɲm abɲ eɲuɲ, sika ɛm sinyam, jɛtɛ efu ɛm eci, jawie ɛm eci, mebn ɛm eci lele ekɲ ɛm ec'a e nuɲ igɲ a -l'ɛlum ɛs; mob amua eke ótum ɛknm ɛs, irim ów, anm ɛs yej'a. ²¹ -Li walm ɛl ec'agɲ ibi owi, ɛl e cam kok owi, ɛl eci nfaci ij lele ɛl e mil iy ab ab bɔbɔ yeji -l'ɛlum ɛs.

10

Afr ɛrm ɛs a lele lɛl likekli ab ab

¹ Ow e jam a, m'ɛkn afr ɛrm ɛs lɛc ɛs ɛjɛci nyam eke anɲ afr am us ɛs. Jru wiwrm'n ab ɛtɲ nyamgodi iwr'r nuɲ af; in ec'any a anɲ ɛsɛ ligbn af ɛtɲ in ec'akr a anɲ ɛsɛ al ek'am iri imn

afr ec'af. ² N'onym lel likekli eke fig ab. L'oc in e lidr e lakr a l'ew okij af etj l'ew nemn ec'a wus af. ³ Li barm lebl tuotuo em ese elel eke kukuma bi barm ab af. Etj eke li barm l'ok es a, nyamgbrany lobj a odu eb babarm. ⁴ M'erur eke mi ki non ow a eke nyamgbrany a dad a, ko m'iri lebl nyam dad'm nine: «Oc nyamgbrany lobj a ec'ow a eke dad a ew es sos em; ki non.»

⁵ Sica afr erm es a eke m'ekn inym es okij af lele wus af ab a, igbl lidr abu ogn, ⁶ etj ij neny Nyam ek'anj owr segj fej ke kok afr, wus, okij lele ob fej ab a e nin em. Li dad nine: «Emeny Nyam k'ow ekum ij! ⁷ Ko wanci ab af eke lobj em ec'afr erm es a b'ow ob nuj am afl in e krokr a, yogj anake Nyam e low a eke lol es a b'ow iy neny ese elel eke li dad ow e low l'ok in eci juma kok esel ek'el kokoba ob esel ab af a.»

⁸ Etj emeny lebl a eke anj afr ikj m'iri a, am dad'm ese: «Im oc lel likekli a eke fig anj afr erm es a ek'inym es okij af lele wus af ab a ec'abu em a.»

⁹ M'im mi titm afr erm es a etj m'ibrm'n eke li k'oc lel likekli a n'oj'm. Li dad'm nine: «Oc ij. Li b'ow li ded'j nenyum ese mow mun af, ko li b'ow li lol'j lokm.» † ¹⁰ M'oc lel a afr erm es a ec'abu em etj m'ij. Nawre, l'ew mre mre em e nenyum a ese mow mun af, ko eke m'akj m'emn a, l'ew'm lolo lokm.

¹¹ Etj sica wel dad'm nine: «Ow it ke emeny im ob Nyam e kokoba ok agj, eb eb, ebr ebr, lele eb eb bu fej ab.»

† **10:9** Bèbmn Ezekiel 3.3.

11

Adanku yony a

¹ Ow e jam a, wɛl ɔŋ'm likɔ sɛŋ nyam eke wɛl b'oc bɛbmɔn ob, ɛtɔ wɛl dad'm ninɛ: «Ìm bɛbmɔn Nyamel gbɛl a lele egb waw usu ab ab, ke áwl agɔ a eke b'igɔ Nyam nuɔ ɛm yogɔ a yɛji. ² Gbɛkɔ ɛw Nyamel gbɛl a e gbugɔ ab es, ki bɛbmɔn, aɔke wɛl oc ɔŋ Nyam any uwm ɛsɛl eke b'ow uyu ob fɛɔ af ŋuɔɔn ɛb lala ab ɛm toɔ awl ekɔ yony miy yony. † ³ ɛtɔ mi b'ow m'ɛrm ɛm ec'adanku yony a sus niɔn mob ow. -Li b'ow -l'ɔb Nyam ec'amani a toɔ sɛɔɔ fandi sɛɔɔ ekɔ lɛw nyahan.»

⁴ Adanku yony a el oliv ekɔ yony a lele mun al yony a ek'anɔ wus ec'Es ɛw a ec'any af a. † ⁵ Ek'ɛgɔ nyam am erur eke ki kok ɛl low ŋuɔ, al b'anɔ ɛl e nɛnym a am ok ɔkm tɛtul ɛl ec'ɛfnu a trɛ trɛ trɛ. ɛɛ, ɛbɛn ek'ɛgɔ fɛɔ eke b'ow ɔl ɛl e low ŋuɔ kok es a b'ow uw ana. ⁶ Adanku amua ɔny abusu eke k'ɛdɔn nyam eke k'an ɔpar wus es a, sɛɔɔ a nimum eke -n'am ɔb agɔ Nyam ec'amani a. -N'ɔny abusu eke -li k'itɔn mij el mebl, ɛtɔ -n'ɔny abusu yɛj'ɛke -li k'ɔɔ abu ɛyr ɛrɔ ɛrɔ fɛɔ ów wus af, sakp abi a eke -li b'erur a. †

⁷ Gbɛkɔ ba -li b'uwar ɛl ec'amani ɔb a, ndey a eke b'anɔ nɔmu cron gbɛl ab ɛm ɛy ɔkm a, b'ow

† **11:2** *awl ekɔ yony miy yony*:ow cɛ ow el sɛɔɔ fandi sɛɔɔ ekɔ lɛw nyahan a (Es Ekn 11.3), ek'el akpo nyahan lele likpr ab (Es Ekn 12.14). Es Ekn e lɛl na ɛm, sɛɔɔ na eke wɛl bi lulum ɛy a, ow bi yɛgm ɛy sɛɔɔ abi a eke low ŋuɔ b'ow akm low mamn es, gbuɔ ke wus e nuɔ ɛdɔ e lɛɔɔ a ów a. Es Ekn 12.6; Daniel 7.25; 12.7.
 † **11:4** ɛkn Zakari 4.1-14. † **11:6** Bɛbmɔn 1 ɛb Ebu 17.1; ɔkm Ok 7.17-19; 1 Samiel 4.8.

ogŋ el ar, akm el es ke ibi el. ⁸ El e sos megl ugŋn a b'ow anŋ eb gbɛl a ec'ejɛm ararŋ a, yogŋ a eke wɛl ɛw el ɛs Kɔtɔkɔ olikŋ af a. Nyandre ɛm e nin eke wɛl b'ɛsŋ eb a el Sodɔm oglog Ejipt. † ⁹ Agŋ agŋ a fɛŋ, eb eb a fɛŋ, ɛbr ɛbr a fɛŋ lele eb eb a fɛŋ ab ec'agŋ a b'ow lɛr el e sos megl ugŋn a ton sɛŋŋ nyahan lele likpr ab, ɛtŋ k'ow erurm eke wɛl k'im ot el es. ¹⁰ Wus ec'agŋ a sos ɛm b'ow iŋŋ, el e luw a eci; -li b'ow -li kok sos ɛm iŋŋ ɛtŋ -li b'ow -l'aparir ob, anke Nyam e kokoba ɔb ɛsɛl yony na ɔŋ el -l'ɛkn gbɛr nɔnɔ.

¹¹ Gbɛkɔ eke sɛŋŋ nyahan lele likpr ab ab ɛc a, Nyam fuf kokoba ɔb ɛsɛl yony a in ec'owr anŋ e sel a, ɛtŋ ow igbm el. Ow ɔŋ agŋ a fɛŋ eke am lɛr el a ɛrŋŋ ligbɛl ɔny. ¹² Kokoba ɔb ɛsɛl yony a iri lebl tuɔtuɔ nyam ek'anŋ afr am ikŋ dad el ɛsɛ: «Uyur owr anŋ!» ɛtŋ el ec'efnu a fɛŋ ek'am lɛr el a ec'any af, -l'uyu afr e jru ɛm. ¹³ Wanci ab af ɛɛ, wus umu lɛc ɛm. Eb a ec'ogog lɛw ɛm e nyam bubm ok ɛtŋ agŋ fandɪ lɔbŋ ɛŋŋ luw wus a ek'umu ab ɛm. Agŋ beb a ek'anŋ owr a ɛrŋŋ afŋŋ es ton ɛtŋ -n'am ɔŋ Nyam ek'anŋ afr a anygbɛl.

¹⁴ Sica yony ɛm ec'abu ɛyr a ɛc ŋ. Gbɛkɔ, ɛwr ɛrm! Ow k'ow ibnm ɛtŋ nyahan ɛm ec'a yeji b'ow ow.

Lɔbŋ ɛm e krɔkr a

¹⁵ Lɔbŋ ɛm ec'afr ɛrm ɛs a afl in e krɔkr a. Ebl nɔnɔ anŋ afr am ikŋ lɛc ɛm dad ɛsɛ: «Sica wus

† **11:8** *Sodɔm*:ɛb eke wɛl uw any ɛsɛ nfaci ij ec'ɛb af (Nuŋ ɔb 19.4-11). *Ejipt* wus af ec'agŋ a, wɛl uw el any ɛsɛ Israel eyŋ eci efnu af; yogŋ anake -n'anŋŋ madu ɔkr ɛm a.

eci es ew a e low anη ey Es Kotoko lel in e Mesi ab
ab ec'abu em, etη es ew na b'ow anη seηη feη!»

¹⁶ Agη ekpekp likη lele yar ab a ek'egη egη anη
in e lekpn af Nyam ec'any af a, ok ɔwrɔkp wus
etη am igη'n nuη dad ese:

¹⁷ «Es Kotoko Nyam Abusu Es,
η eke anη yeφenyna ke anη god'etη a,
s'am elu'η bia eke oc η ec'abusu ligbel ab em
sigm η ec'es ew ab es a.

¹⁸ Eb eb ec'agη a feη ebl erm,
kɔ sica η ec'erm bebl a anake am ey ɔkm a.
Wanci a eke ki jεj agη ek'uw a e low ok ab ana.
Nη eci juma kok esel ek'el kokoba ɔb esel eci wanci
a eke k'εηη el ec'ob ap a anake ow a.
Agη a feη, ey lele εgbel ab ek'el η eci ke b'elum'η
ɔmn em a, yeji b'ow εηη el eci.
Wanci a eke b'ow ηuηη agη a eke bi ηuηη wus
ab ana.»

¹⁹ Sica Nyamel gbel a ek'anη afr a fig, etη sinm
araka a ey ɔkm. Afr am ηεηη, nyamgbrany am
babarm, wus am umu etη nyamok am an ok wus.

12

Yɔw a lele tamranji ab ab

¹ Ca emeny meny ewr ligbel nyam ey ɔkm afr:
ow el yɔw nyam eke ligbn iwr elul em ese mob
sus em af, ke awl anη in ec'akr ew a. L'us es
ew e tufe eke mίlél lεw yony anη af. ² Lok usu'r
bebmn iy ew ab, etη iy a eke am ɔnyn'n a am
ɔη'n li babarm.

³ Emeny meny ewr ejeci nyam ey ɔkm afr: ow
el tamranji nyam eke ebl es kondon ke eli eη lobη

lele ɔɔwɔr lɛw ab. Nuɲ nyam nyam fɛɲ af a, es ɛw e tufɛ anɲ. ⁴ In e luwl ab ɛm, li papl afr e mɪlɛl sakp nyahan eci akp nyam ɛm a es l'ok wus. Ɛtɲ l'igb l'ow n'inym es l'ɔbr yɔw a ek'iy am ɔnyn ab any, ba ow b'ew iy a ke kpɛkɲ n'ɔny n'ɛmn. ⁵ Yɔw a ew iy igɲ nyam eke b'ow ɛw ɛbr ɛbr fɛɲ es abusu ligbɛl ɛm. † Ɛtɲ kpɛkɲ wɛl oc iy a im ɛw es Nyam lele in ec'atufu lɛkpɲ ab ab e saw. ⁶ Kɔ yɔw a gbɛ, l'uru es n'im loj, yogɲ a eke Nyam kok usu nyam ɛw'r es, eke wɛl k'ɔɲ'n ob l'ij toɲ sɛɲɲ fandi sɛɲɲ ekɲ lɛw nyahan a. †

⁷ Ɛtɲ mum ɛy afr yogɲ; Mikael lele in ec'afr ɛrm ɛsɛl ab ab ogɲ mum tamranji a lele in ec'afr ɛrm ɛsɛl ab ab. ⁸ Kɔ tamranji a eb ɛs; ow ɔɲ in lel in ec'erm ɛsɛl ab ab -n'ɔnym abusu eke -li k'anɲ afr yogɲ ij. ⁹ Wɛl ɔny tamranji a ɔwl gbɛɲ. In anake lɛɲɲ sig ab ɛm l'el lorɲɲ a † eke wɛl b'ɛsɲ agn oglog Satan, ke b'ɛju wus nimum ec'agɲ a. Wɛl ɔny ɔwl'l wus in lel in ec'erm ɛsɛl ab ab.

¹⁰ Ɛtɲ afr m'iri lebl nyam barm tuɔtuɔ ɛtɲ am dad ɛsɛ: «Sica es eb ɛlu eci lɛɲɲ a ow ɲ! Ɛy e Nyam a ɛlu in ec'abusu a lele es ɛw ab ab ɔkm! Sica es ɛw a anɲ in e Mesi a abu ɛm, anke wɛl ɔny ɛy lisijimɛl a ec'ɛɲɲ a eke b'ok ɛl ɔw af a ɔwl gbɛɲ. Ncok lele lɛɲɲ owr ab li b'ok wɛl ɔw af ɛy e Nyam a ec'any af. ¹¹ Gbɛkɔ ɛy lisijimɛl a akm'n es licebli a e mebl ab ɛm lel ow e danɲku a eke -l'ijr ab ɛm, anke -l'erurm ɛl ec'owr anɲ a toɲ -l'urum luw bɔbɔ yeji. ¹² Ow sosisɛm a, afr lele ɔny eke iir ɛm ab ab, kɔkr sos ɛm inɲ! Gbɛkɔ

† 12:5 Ɛkn Selu 2.8-9. † 12:6 Ɛkn Es Ɛkn 11.2 ec'akr otar a.

† 12:9 Ɛkn Nuɲ Ɔb 3.1; Luk 10.18.

wus lel okij ab, gbre él ɔny eci! Agn us es ow eɣn ɔny, erm bebl iy'r em gbɔɣ, aɣke l'uw any eke seɣɣ tɛl ce anɣ'n.»

¹³ Eke tamranji a b'ɛkn eke wɛl ɔny ɔwl'l wus a, l'igb n'am oɣɣ yɔw a eke ew iy igɣ ab es. ¹⁴ Gbɛkɔ yɔw a eɣn káká ligbel nyam ec'ɔw yony eke li k'oc ke l'igb toɣ l'ók usu a eke wɛl kok ew'r es loj a, yec'ɛtɣ ke li kpáb es lorɣn a e lís, ke yogɣ wɛl óɣ'n ob l'ij toɣ akpo nyahan lele likpr ab. † ¹⁵ ɛtɣ lorɣn a am eɣbl mij ok es eɛe mij ewl mij gbɛl af, yec'ɛtɣ ke ow éb yɔw a. ¹⁶ Gbɛkɔ wus ow elum yɔw a abu: l'odu mij bubute a eke tamranji a eɣbl ok es a fɛɣ l'eb. ¹⁷ Sica tamranji a erm am ebl nɔɔɔ yɔw a e lís, ɛtɣ n'im n'am oɣɣ mum yɔw a ec'ey likpr ab ab, el a eke b'elum Nyam e sol a ke b'ucu low nenyembri nyam eke Jesu elu ɔkm a ɔny es a.

¹⁸ ɛtɣ tamranji a ec inym es okij neny e sɛc ab af.

13

Ndey a ek'anɣ okij em ey ɔkm a

¹ Ow e jam a, m'ɛkn ndey nyam anɣ okij em ey ɔkm. L'eli ɔcɔwr lɛw lele eɣ lobɣ ab; in e licɔwr fɛɣ af a, es ew e tufe anɣ; ɛtɣ in e nuɣ fɛɣ af a, nin eke bi wɛwr Nyam anɣ. ² Ndey a eke m'ɛkn a ot fabn es, in ec'akr a ew eɣbel eɛe urs † ec'ab af, ɛtɣ in e neny a anɣ eɛe kukuma ec'ab af. Tamranji a afl in e lɛc a, in ec'es ew a lele in ec'abusu ɔny ab ab es ɔɣ'n. ³ Ndey a ec'eɣ a

† **12:14** ɛkn ɔkm Ok 19.4; Ol ɔkn 32.11. † **13:2** urs:ndey ligbel eke anm ey eci aɣɣ ebr wus af aɣa.

e nyam ob kok εσε ek'ow'n k'uw af, gbekɔ ob a eke kok'r luw ec'a as. Ow ɔη wus nimum erur ow e low ετη am us ndey a jam. ⁴ Ετη agη a fεη am igη tamranji a nun, anke ow afl abusu es ɔη ndey a. Ετη εμεny el a ce, -n'am igη ndey a yeji nun -li dad -l'εσε: «Bwo ec'εγη ot ndey ab es ετη bwo ɔtu eke k'akm'n es ee?»

⁵ Ετη ndey a εηη abusu eke ki dad es εfu lele εγη wεwr e sodad ab ok Nyam af; n'εηη abusu eke li ki kok low ton awl ekη yony miy yony. †

⁶ Ετη ndey a am wεwr Nyam; n'am dad ow e nin, ow ec'eb ir usu a lele agη a ek'ir afr ab ab ec'odad ηηη. ⁷ Abusu eru'r es eke li k'ogη Nyam ec'agη a ar ke l'akm wel es; n'εηη abusu a eb eb fεη af, agη agη fεη af, εbr εbr fεη af lele εb εb fεη af ab. ⁸ Wus nimum ec'agη a b'ow igη'n nun, agη a eke wus e kok em ετη el ec'en a anm sel εηη e lel ab em a. † Sel εηη e lel na, licεbli a eke wel wawr εgb a eci.

⁹ Ke εγη ek'eli ɔru a iri senyn senyn! ¹⁰ Εγη eke in ec'a ow el eke wel k'ony elu'l sobel em a, wel b'ow ɔny elu'l sobel em; εγη eke in ec'a ow el lab ler em em, li k'uw a, lab ler em em li b'ow luw. Na sosiem anake agη a ek'el Nyam ec'a it eke k'ony erm susu lele ɔmn ab a.

Ndey ek'anη wus em ey ɔkm

¹¹ Ετη m'ekn ndey ejeci nyam ek'anη wus em ey ɔkm. L'eli ɔcɔwr yony εσε licεb ec'ab af ετη n'am dad odad εσε tamranji af. ¹² Ndey na ɔny abusu εσε krekre ec'a ek'anη okij em ey ɔkm ab

† **13:5** Εkn Es Ekn 11.2 ec'akr otar a. † **13:8** sel εηη e lel a:εkn Es Ekn 3.5 lele ow ec'akr otar ab ab.

af, etj n'am kok juma ow e nin em. N'am ony wus nimum lel in ec'agn a fej ab lec em ign krekre eci ndey a nun, ndey a eke ob kok nun ese ek'ow'n k'uw af ke ow as a. ¹³ Ndey na ek'ann wus em ey okm a, am kok meny ewr egbel; n'am on al bobo yeji ann afr ok wus agn a pupukpan ec'any af. ¹⁴ Etj n'am irmn wus ec'agn a, meny ewr a eke n'am otu li kok krekre eci ndey a eci nin em a. N'am eju agn eke k'aku likj egn nyam, krekre eci ndey a e sos usr eci, ndey a eke lab kok ob nun ese ek'ow'n k'uw af, ke ewl meny ann owr a. ¹⁵ Etj yony em eci ndey a egn abusu eke k'on ndey krekre a eci likj egn a sel, yec'etj ke likj egn a otu dad odad ke on wel ibi agn a fej eke egnm ignm'n nun a. ¹⁶ N'onny agn a fej, ey lele egbel ab, egbrenjbi lele ogboru ab, ewi lele madu ab lec em eke k'ew meny ewr nyam lidr abu af oglog anyaf. ¹⁷ Ow on etj egn fej eke meny ewr anm af a otum eke k'ol ob oglog ew ob an; meny ewr a el ndey a e nin oglog ob awl e moni ek'el nin a ec'a. †

¹⁸ Anja anake ow am ibrm eke egn k'onny sewr a. Etj egn yec'eke ony nun em ony a otu eke k'uw ndey a e moni a ec'abi a eke k'ij a e nyandre ab any, anke ow el egn e nin. Ob awl e moni a el ekj yen yen sakp nohon ekj nyahan miy nohon.

14

Licebli a lele agn fandi ekj lobj miy yar a eke wel ol a

† **13:17** Sebr beb em ese Ebre em af, ese Grek em af, ob awl owi em a, nin fej eci moni a ony in ec'abi eke ij.

¹ Mi bi l̄er ɛtɲ m'ɛkn licɛbli a eke inym es Sion e lafeny † ab af, in lele agɲ fandi ekɲ lɔbɲ miy yar eke wɛl nɔn in e nin a lele ɛs ec'ab ab ɛw anyafra. ² M'iri lebl nyam ek'anɲ afr am ow, ke am ikɲ ɛsɛ okij e mra af, oglog ɛsɛ nyamgbrany ligbɛl ec'ikɲ ab af. Lebl a eke m'iri a anɲ ɛsɛ sanɲo ɔny ɛsɛl e mob a eke b'ɔny ab af. ³ Agɲ amua fɛɲ am ɛɲɲ ej owr nyam atufu lɛkɲn a, mindey yar a lele agɲ ekpekp ab ab ec'any af. ɛɲɲ kaka ɔtum eke ki wewr ɛj a, eke ow elm agɲ fandi ekɲ lɔbɲ miy yar a eke el wus aɲa ec'agɲ a eke wɛl ɔl a cɛ.

⁴ Agɲ amua kokm sikpl owi ɔyɔw ab, -l'ayl. † -Li b'us licɛbli a jam usu fɛɲ eke ow b'im a. Wɛl ɔl ɛl agɲ ec'araɲn eke -li k'el agɲ krɛkrɛ eke wɛl k'oc ap Nyam lele licɛbli ab ab.† ⁵ Lɛɲɲ kaka -n'ɔnym yadɲ; -li kokm sikpl kaka.

Afr ɛrm ɛsɛl nyahan a ec'amani a

⁶ ɛtɲ m'ɛkn afr ɛrm ɛs ɛjɛci nyam ek'am igb afr kɲon ɛm a ɛc. N'ɔnym Amani Mamn a ek'ɔnym uwr ab ab eke li k'ɔb l'ok wus nimum, ɛb ɛb fɛɲ ec'agɲ, ɛb ɛb fɛɲ, ɛbr ɛbr fɛɲ lele agɲ agɲ fɛɲ ab. ⁷ N'am dad lebl gege l'ɛsɛ: «ɛlumn Nyam ke ɔɲn in anygbɛl! Aɲke wanci ow eke li b'ow li jɛj wus

† **14:1** Sion e lafeny a el Jerusalem eci nin ɛjɛci. † **14:4** *Agɲ amua kokm sikpl owi ɔyɔw ab*:ow el odad nyandre ɛm eke am dad kretienɛl eci nɛny nyam ij ek'ɔny Nyam eci, ke ánm sinyam yadɲ e nuɲ igɲ owi ɛm. ɛkn Ose 1.2; 2.16-25. Sɛɲɲ ab ɛm a, sinyam yadɲ a e nuɲ igɲ owi ɛm a, afacyɔw b'anɲ sinyam nuɲ igɲ susu a, ɛtɲ ow ibrm eke wɛl k'ɛrum ɛl ab. † **14:4** *agɲ krɛkrɛ eke wɛl k'oc ap Nyam lele licɛbli ab ab*:Mois ec'ol ɛm a, ɛbob fɛɲ eci liy krɛkrɛ a lele egb owr fɛɲ eke wɛl am ub a eci krɛkrɛ a, wɛl b'oc is Nyam. Ow b'il'l an nɔnɔ.

nimum e low l'ok. Ìgɛn ɛgɛn a eke kok afr, wus, okij lele mij ewl mij fɛn ab a nun!»

⁸ Yony ɛm ec'afr ɛrm ɛs a anɛ kɛkɛ ec'a e jam ow, ɛtɛ am dad ɛsɛ: «Babilɔn ɛb gbɛl a ɛy wus! † L'el ɛb a eke ɛju ɛb ɛb a fɛn ɛgɛn in e mar a eke b'ɔn ɛgɛn ij nfaci, ke b'ɔn ɛgɛn im ɛy Nyam ec'erm bebl ab ɛm a.»

⁹ Nyahan ɛm ec'afr ɛrm ɛs a anɛ yony a e jam ow, ɛtɛ am dad lebl gege ɛsɛ: «Eke ɛgɛn nyam am igɛn ndey a lele in e likɛ ɛgɛn ab ab nun, ɛtɛ n'ɛɛn ow eci mɛny ɛwr a anyafɛr lele abu af ab, ¹⁰ in yeji, li b'ow l'ɛgɛn mar a eke b'ɔn ɛgɛn im ɛy Nyam ec'erm bebl ab ɛm a. Mar na b'ow ɛw tuɔtuɔ ɛtɛ Nyam b'ow ɛtm ok in ec'erm bebl a e kpɔk ab ɛm. Agɛn amua b'ow ij gbɛre nɔnɔ al ɛm lele mebn eke ler ec'al ab ɛm, afr ɛrm ɛsɛl lala lele licɛbli ab ab ec'any af. ¹¹ Al a eci mregbn a eke am ɔn ɛl -l'ij gbɛre nɔnɔ a, am uyu afr akpo akpo fɛn eci. Agɛn amua eke am igɛn ndey a lele in e likɛ ɛgɛn ab ab nun, ke ɛɛn in e nin a e mɛny ɛwr a ɔnym sel eb ncok lele lɛgɛn owr ab.»

¹² Na sosiɛm anake agɛn a ek'el Nyam eci, b'elum in e sol a, ke ɔny ɔmn Jesu ɛm a k'ɔny ɛrm susu a.

¹³ ɛtɛ m'iri lebl nyam ek'anɛ afr am dad'm ɛsɛ: «Nɔn odad na: ehe ɛl agɛn a eke caca ɛm am uw ɛs Kɔtɔkɔ e juma kok ɛm a eci! ɛɛ, Abɛn am dad eke agɛn amua in anɛ ehe ɛm. Sica wɛ'n ɔtu eke wɛ'n k'eb sel juma a fɛn eke wɛ'n kok a eci, anke wɛl eci juma a e liy a in am us wɛl jam.»

† **14:8** Anɛ ow elm Babilɔn ec'odad tasi wɛl dadm, kɔ ow el nyandɛ odad mum eke wɛl am dad ok ɛb ɛb a fɛn eke b'im Nyam ar a.

Wus aṅa ec'egb ub owi

¹⁴ Ow e jam a, mi bi ler etṅ m'ekn jru ufu nyam. Jru ab af, ob nyam ek'aṅṅ eṣe eḡṅ af sig es. In e nuṅ af a sika tufe aṅṅ etṅ eḡb ubr lab fufu kōṅṅ nyam aṅṅ'n abu em. ¹⁵ Emeny m'ekn afr erm es ejeci nyam ek'aṅṅ Nyamel ab em ey ɔkm ke barm lebl tuɔtuɔ em am dad in a eke sig es jru ab af a eṣe: «Òc ṅ ec'egb ubr lab a ke úb ḡṅṅ, aṅke wus eci eḡb a ek'eb̄l ub ec'a e wanci ow.» ¹⁶ Etṅ eḡṅ a eke sig es jru ab af a oc in ec'egb ubr lab a etṅ l'ew abu l'ub wus nimum ec'egb a.

¹⁷ Emeny afr erm es ejeci nyam aṅṅ afr e Nyamel gb̄el ab em ey ɔkm; in yeji, n'onym eḡb ubr lab fufu kōṅṅ nyam ab.

¹⁸ Etṅ emeny afr erm es ejeci nyam eke ew al es a aṅṅ eḡb waw usu a ey ɔkm. Li barm l̄ec em n'am dad yec'a ek'onym eḡb ubr lab fufu ab ab a l'ese: «Òc ṅ e lab fufu a ke úb wus e viny eḡbekl a, aṅke in ec'ey a ebl.» ¹⁹ Afr erm es a oc in ec'egb ubr lab a etṅ ew abu ub wus e viny eḡbekl a etṅ ot ok el es ifir ob gb̄el ab em eke -li k'ekn Nyam ec'erm bebl a. ²⁰ Wel ifi viny ey ab es es ifir ob ab em baṅṅ a e jam a; etṅ es ifir ob ab em mebl nōṅṅ ewl ok ɔkm. Mebl a ewl toṅ im igṅ kilo ekṅ yen yen sakp nyahan, etṅ uyu toṅ ok sigbaṅko a e nenekp a e neny neny.

15

Es abal el em ec'abu eyr lōbṅ a e meny ewr

¹ Etṅ afr m'ekn meny ewr ligbel ejeci nyam eke in e low am iti'm any: afr erm esel lōbṅ eke onym

es abal el em ec'abu eyr lɔbɔ ab, eke el em Nyam ec'erm bebl a b'ow eɔɔɔ nuɔ a.

² Etɔ m'ekn okij eke ayl toɔ am ekan es, ke al wuwlm ab. Agɔ a feɔ eke eb any ndey a, in e likɔ eɔɔ a lele in e nin a e mɔni a ec'abi a eke k'ij ab af a, inym es afr okij na eke ayl toɔ am ekan es ab af. Etɔ -n'onym sisanɔgo a eke Nyam ɔɔ el ab ab. ³ -N'am eɔɔ Nyam e juma kok es Mois † lele licɛbli ab ab ec'ej a:

«Es Kɔtɔkɔ Nyam Abusu Es, ebɛn eke ɔ e sijuma a agb ke akpl ana!

Eb eb ec'Eb Ebu, ebɛn eke ɔ ec'ow a eke bebɛm ok es a el nyim nyim

ke el nawre ana!

⁴ Es Kɔtɔkɔ, bwo ec'eɔɔ tasi ɔtu eke k'eluum'ɔ ee?

Bwo ec'eɔɔ ɔtu eke ki kɔklam'ɔ ee?

Nɔ sɔny coco el lala.

Eb eb a feɔ b'ow igɔ'ɔ nuɔ,

anke ɔ ec'ow nyim nyim a ok ɔkm kpata -l'ekn.»

⁵ Ow e jam a, afr, m'ekn Nyamel gbɛl a fig. Em yogɔ Nyam eci sinm a eci gbɛd em el a anɔ. ⁶ Afr erm esɛl lɔbɔ a ek'onym abu eyr lɔbɔ ab ab a anɔ Nyamel ab em ok ɔkm. -Li sus mob eke ufu pum pum pum ke am jeɔn, etɔ -l'ucu ɔɔɔny eke wɛl kok sika mij em er em. † ⁷ Mindey yar ab em eci nyam ɔɔ afr erm esɛl lɔbɔ a sika em kpɔk lɔbɔ. Em yogɔ, Nyam ek'anɔ god'etɔ a ec'erm bebl a iy em gbɔɔ. ⁸ Mregbn iy Nyamel ab em gbɔɔ; ow

† **15:3** Mois ec'ej a (ɔkm Ok 15.1-18), wɛl b'eɔɔ nɛnɛɔɔ e lɛɔɔ ok Nyam en es, in eke li sɔɔ Israel Ejɔpt ec'abu em a. Ekn ɔkm Ok 15 lele Ol ɔkn 32 ab. † **15:6** Ow el egb waw es ligbɛl a ec'ob sos ew (ɔkm Ok 28.4; 29.5).

el Nyam ec'anygbel a lele in ec'abusu ab ab. Ow ɔŋ eŋŋ kaka k'ɔtum eym Nyamel ab em, eke afr erm esel lɔbŋ a eci abu eyr owi a eke ot ow a e low k'iym neny.

16

Nyam ec'erm bebl e kpɔk lɔbŋ a

¹ Ow e jam a, m'iri lebl ligbel nyam anŋ Nyamel gbɛl ab em am ikŋ dad afr erm esel lɔbŋ a esɛ: «ɪmn wus ke ɛwal Nyam ec'erm bebl a ek'anŋ kpɔk lɔbŋ ab em a es!»

² Kɛkɛ ec'afr erm es a im etŋ ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok wus af, etŋ abi egbɛl eke bi dudu a ok aŋŋ a eke ndey a e mɛny ewr anŋ af, ke b'igŋ in e likŋ eŋŋ a nun a.

³ Yony em ec'afr erm es a im etŋ ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok okij em. Mij a itŋŋ anŋ esɛ lɛŋɔw e mebl ab af, etŋ ob fɛŋ ek'anŋ owr okij em a uw.

⁴ Nyahan em ec'afr erm es a im etŋ ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok simij ewl mij lele mij eŋ em ab, etŋ simij a titŋŋ el mebl. ⁵ Etŋ m'iri afr erm es a ek'ew mij es a am dad esɛ: «ɪ ek'anŋ yɛfɛnyana ke anŋ god'etŋ, ŋ ek'el lala a, eke ow el nɛnɛ anake jɛj ok a, ke el jɛj ok es nyim nyim.

⁶ Tasi em a, aŋŋ amua ibi aŋŋ lala a ek'el ŋ ec'a lele kokoba ɔb esɛl ab ab ok mebl es, etŋ sica el yɛji ɔŋ el mebl -l'ɛŋŋ. Ow ek'it el ec'ab ana!»

⁷ Etŋ m'iri lebl nyam anŋ egb waw usu a am ikŋ dad esɛ: «ɛɛ, ɛs Kɔtɔkɔ Nyam Abusu ɛs, ŋ e jɛj ok fɛŋ el nawɛ lele nyim nyim ab!»

⁸ Yar em ec'afɾ erm es a ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok ligbn af, etɿ ligbn eɿn abusu eke ki kakɿ wus ec'agn a in ec'al ab em. ⁹ Agɿ al am kakɿ sos, etɿ -n'am wewɾ Nyam a ek'ony abusu abu eyɾ amua af a e nin a. Gbekɔ -l'egɿm eke -li k'itɿn erm em bake -n'ɔɿ ow any.

¹⁰ Yen em ec'afɾ erm es a ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok ndey a ec'atufu lɛkɾn ab af, etɿ in ec'es ew a ey ncebɿ em. Agɿ a fɿn am akɿn anm gbɾe eke -n'am ij a eci. ¹¹ -N'am wewɾ afɾ e Nyam a el e gbɾe e -n'am ij lele abi ab ab sosiem. Gbekɔ -l'igɿm el ec'ow enɿ a -l'okm es.

¹² Nɔhɔn em ec'afɾ erm es a ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok mij ligbel a eke wɛl b'ɛsɿ Efrat ab em. Mij a mam es etɿ ew ɛb ebu a eke b'anɿ yogɿ a eke ligbn b'igb a ejagb es ow. ¹³ Tamranji a, ndey a lele kokoba ɔb es yadɿu ab ab e nenym a, m'ekn abɿ enɿ nyahan ek'anɿ ese betibɔm af am ok ɔkm. ¹⁴ -L'el abɿ enɿ eke bi kok simɿny ewɾ. -N'aam -n'ɛɿn wus ec'ɛb ebu a fɿn, yec'etɿ ke -l'as wɛl luku Nyam Abusu Es e lɛɿn ligbel a e mum ogɿ a eci.

¹⁵ Es Kɔtɔkɔ dad ninɛ: «Kin, m'am ow ese ulu af. Ehe ɛl egɿ yec'a eke anɿ any owɾ ke sus mob am eku, yec'etɿ ke li k'ium sos ɔfr agɿ eknm in ec'ɛs a eci!»

¹⁶ Abɿ enɿ a as ɛb ebu a luku usu nyam eke Ebre em a wɛl b'ɛsɿ Armagedɔn. †

¹⁷ Lɔbɿ em ec'afɾ erm es a ewl in e kpɔk ab em ec'a es ok lɛf em. Lebl nyam anɿ Nyamel ab

† **16:16** *Armagedon*:usu eke lɛɿn sig em a, wɛl ogɿ ar egbel egbel af (Jej Ok 5.19; 2 Eb Ebu 23.39).

em barm tuotuo; ow el lebl ek'ann atufu lekpn a ogñ am ow. Etn lebl a dad nine: «Sica ow uwr ñ!» ¹⁸ Etn eben a, afr am ñeñ, nyamgbrany am babarm etñ wus am umu. Wus ec'umu ikñ a, legñ a etñ eke agñ ann wus a, -l'eknm eben. ¹⁹ Baññ gbél a ufñ es ok sakp nyahan etñ eb eb a e baññ baññ a feñ bubm ok. Nyam ijlm Babilon gbél ab es; n'ón eke ow k'egñ mar kpok gbón a ek'el in ec'erm bebl ligbél a. ²⁰ Lekr a feñ irm etñ wel éknm mafeny ij. ²¹ Etn nyamok eku eku ann afr am an ok agñ af; etñ agñ am wewr Nyam, nyamok na sosiem, anke ow el ob eke ony læc nono.

17

Facyow gbél

¹ Etn afr erm esél lobñ a ek'onym kpok lobñ ab a eci nyam ow dad'm nine: «Ów, mi b'ow mi yegm'ñ abu eyr a eke Nyam b'ow on facyow gbél a eke inym es simij ewl mij nono e ñeny a. ² Wus na eci éb ebu a ij nfaci in ab, etñ agñ a eke ir wus na af a egñ in eci nfaci owi a e mar am ony.»

³ Abñ em a, afr erm es a oc'm im loj. Yogn, m'ekn yow nyam eke sig es ndey ebl kondon af. Nyam eci wewr ec'en eb ndey a e sos a feñ; etñ l'eli en lobñ lele ocowr lew ab. ⁴ Yow a ok gbad ebl mamn, l'ok sika em miyob nono, mebn amamn em e miyob lele ayre em e miyob ab. N'onym sika em kpok ab. Em yogn, in eci nfaci ij a eci kpotoom owi a feñ iy em gbón. ⁵ In ec'anyafr a, wel non nin eke ow eci nyandre a lol es: “Babilon gbél, afacyow lele wus na nimum ab

eci musue owi fɛɲ ec'el lis." ⁶ M'ekn yow a eke Nyam ec'agn a lele agɲ a ek'ij Jesu eci danƙu ke wɛl ibi a eci mebl am ɛc any.

Mi b'ekn'n a, low eb'm sos. ⁷ Ɛtɲ afr erm ɛs a dad'm ninɛ: «Ƙɔ bla sosiɛm ɛtɲ ow am iti'ɲ any ee? Mi b'ow m'ɛlu yow a eke sig es ndey ab af a lele ndey na eke eli ɛɲ lɔbɲ lele ɔɔwɔr lɛw ab a e low eke lɔl es ɛm a ɔkm mi yɛgm'ɲ. ⁸ Ndey a eke ɛkn a, lɛɲɲ ek'ɛc ab ɛm a, wɛl ɛkn'n n'anɲ owɔr, ɛtɲ yɛfɛnyana n'anm owɔr ij. Gbɛkɔ li b'ow n'anɲ nɔmu cronɲ gbɛl ab ɛm l'ɛy ɔkm n'im in eci ɲunɲ eci. Ɛtɲ wus na ec'agn a eke wus eci nunɲ ɔb ɛm ɛtɲ wɛl nɔnm el ec'en sel ɛɲɲ e lɛl ab ɛm a, low b'ow iti any ndey a ec'ekn ɛm, aɲke lɛɲɲ ek'ɛc a, n'anɲ owɔr, ɛtɲ yɛfɛnyana n'anm owɔr ij, kɔ li b'ow l'ɛwl l'ow.

⁹ Sica wɛl ɔny nunɲ ɛm ɔny lele sɛwɔr ab gɔɲ! Ɛɲ lɔbɲ a el egigl lɔbɲ eke yow a sig es af a; ow el ɛb ebu lɔbɲ yeji: ¹⁰ el ɛm eci yen ok wus, nyam ɛw usu es, lɔbɲ ɛm ec'a k'owm. Lɛɲɲ eke li b'ow l'ow a, ow b'ow el lɛɲɲ tɛl cɛ eci. ¹¹ Ndey ebl kondonɲ a eke lɛɲɲ ek'ɛc ab ɛm anɲ owɔr, ke yɛfɛnyana anm owɔr ij a, in obi ɛm a, l'el niwn ɛm ec'ɛb ebu; ɛtɲ ɛsɛ lɔbɲ ab af, in yeji n'aam in ec'ibi eci.

¹² Ɔɔwɔr lɛw a eke ɛkn a el ɛb ebu lɛw eke k'ɔbm nunɲ k'ɛwm usu es; gbɛkɔ ndey ab ab -li b'ow -n'ɛɲɲ abusu -l'ɛw usu es wanci nyam eci. ¹³ Ɛb ebu lɛw amua eci tutɔr a okr af; tutɔr a el ke -l'ot el e lɛc a lele el ec'abusu ab ab -l'ɛlu ndey a e lɛs e low kok ɛm. ¹⁴ -Li b'ow -l'ogɲ licɛbli a ar, gbɛkɔ licɛbli a b'ow akm el es, aɲke l'el kɔtɔkɔ ɛm e Ƙɔtɔkɔ lele ɛb ebu fɛɲ ɛm ec'ɛb Ebu ab; ɛtɲ

in ec'agn neny nyam esel a eke li sɔsum l'ot ke l'esn ab ab, -li b'ow -l'akm wɛl es.»

¹⁵ Emeny afr erm es a dad'm nine: «Simij a eke ekn yogŋ a eke facyow a sig es a el agŋ agŋ, bieku bieku, eb eb lele ebr ebr ab. ¹⁶ Ɔcɔwr lɛw a eke ekn a lele ndey ab ab b'ow ɔny facyow a eci sifn: -li b'ow -l'eb ow ec'ob fɛŋ eke ow ɔny a, -n'ɔŋ ow anŋ sos ɔfr. -Li b'ow -l'ot ow eci megl a fɛŋ -l'ij ke -l'ofŋ ow eci likpr a, ¹⁷ aŋke Nyam ɔŋ eke el ec'erm ab em, -li ki kok low yec'a eke Nyam am erur a. Neny b'ow okr el af -l'oc el ec'es ɛw eci abusu a -li kok ndey a e lís e low toŋ ke Nyam eci sodad a fɛŋ íy neny.

¹⁸ Ca yow a eke ekn a el eb gbɛl a eke ɛw wus na nimum eci éb ebu a fɛŋ es a.»

18

Babilon eci wus ey

¹ Na b'ec a, m'ekn afr erm es ejeci nyam ek'anŋ afr am us es. N'ɔny abusu ligbɛl nyam, ɛŋ in ec'anygbɛl a ayal wus na nimum. ² L'ɛlu lebl tuɔtuɔ li dad nine: «L'ey wus, Babilon gbɛl a ey wus! Sica ow el abŋ eŋuŋ ɛŋ ɛŋ a ec'usu ek'ir, el ec'es lol usu; aŋa anake ɔr ɛŋ ɛŋ lele mindey ek'aylm ke wɛl b'ifn ab ir a. ³ Eb eb a fɛŋ ec'agn a ɛŋ in eci mar a eke b'ɔŋ ɛŋ ij nfaci, ke b'ɔŋ ɛŋ im ey Nyam ec'erm bebl ab em a. Wus na eci éb ebu a igŋ'n af -l'ok nfaci ij owi ab em, ɛŋ wus na eci án ɔlu a el egbreŋgbi in ec'ob eke n'ɔny afŋ es a sosiem.»

⁴ ɛŋ emeny m'iri lebl ejeci nyam ek'anŋ afr am ikŋ ow dad ɛɛ: «Em ec'agn, òkr ɔkm eb ab

em yec'etj ke k'ánmn in e sikpl a e low em, in eci abu eyr egbel a eke b'ow ejn'n a k'éjnm ony. ⁵ Tasi em a, in eci sikpl a tatakj toj im ok afr, etj Nyam ijlm in ec'ów enyembri yony yony owi amua es. ⁶ Kòkr eb a low ese elel eke li kokr agj ejec'ab af. Low yec'a eke li kok a, in yeji kòkr ir ow eci sakp yony. Mij kpok a eke li bi wuwlm mar tuotuo ab n'oj agj egi a, in yeji mar eke ew tuotuo a, wuwlmn ow eci otu sakp yony ab oj in l'égi. ⁷ Anygbel owi a eke li kok lele eb senyn a eke l'ij ab ab a, owar ow eci dudu a lele ow eci gbre ab ab eke bebmn ab a oj in. Li bi dadr in em l'ese: "M'ir aja ese eb eb yow af, m'elm innyow etj legj kaka mi k'ow m'eknm njn owi." ⁸ Low na sosiem anake gbre owi a fej eke wel bebmn ew'r es a b'ow ejn'n a: ol ek'el luw eci, njn owi lele lek ab. Legj nyam coco af fej b'ow ejn'n etj wel b'ow etul il. Tasi em a, Es Kòtokò eke jej in e low a ok a ij lec nono.»

⁹ Eke wus eci eb ebu a eke in ab kok nfaci owi ke ir eb mewl em a b'ow ekn eb a ek'etu a eci mregbn a, -li b'ow -l'ikj oj -li kok soj. ¹⁰ Ke in eci gbre owi a k'éjnm el a, -li b'ow -li kpab ow es lis -n'im akpoj ke -n'am dad -l'ese: «Bogj e gbre ana ee? Oy Babilon! Eb gbel ek'ij lec! Wanci liy nyam af ce anake wel ob'j low a.»

¹¹ Wus na ec'an olu a yeji am ikj oj etj am kok in eci soj anke sica wel olm el ec'an ob a ij: ¹² sika, jete ufu, mebn amamn lele ayre ab; gbad fuefue, gbad ebl amamn, gbad frefre; ekj sjosjo erj erj a fej, eyr nen em ec'ob fej eke wel kok, ekj ek'il an, jawie, lowi oglog lebn mamn; ¹³ ekj sel sjosjo lele mob soj mob ejec'ab, mijey,

kpey lele ogɔ ab; mar, mun, ble mpupu lele miy ab; sed, mæceb, sigbanƙo lele ow eci mætɔ ab ton agɔ eci sos megl lele ow eci liy bobo yej'ab. ¹⁴ Wel am dad ese: «Mob mob a feɔ ek'am erur a anm η ogɔ a ij, η ec'ob ɔny feɔ lele η ec'eb ij senyn ab ab irm; leɔɔ kaka wel k'ow eɔnm el ij!» ¹⁵ An ɔlu a eke ɔl an eb ab em ke ɔny ob a, -li b'ow -n'inym es akpoj, eb a eci gbre owi eke k'eɔn el a sosisem. -Li b'ow -l'ikɔ ɔɔn -li kok sɔɔn, ¹⁶ -li dad -l'ese: «Ƙo bogɔ eci gbre anake eɔn eb gbɛl na ab ee? L'ew ob fuɛfuɛ sos, gbad ebl amamn, l'ok sika em miyob, mebn amamn em e miyob lele ayre em e miyob ab. ¹⁷ Eɔn wanci liy nyam af ce anake mob amua feɔ irm a!»

Simijetɔ a eci idr esɛl a, agɔ a ek'us mij el ab a, em yogɔ eci juma kok esɛl a, agɔ a feɔ eke b'eɔn ob ij mij af yogɔ a b'ow inym es akpoj. ¹⁸ Eke -l'ekan eb a ek'am etu a eci mregbn a, -li b'ow -l'elu lebl -li dad -l'ese: «Eb kaka anm eke agb ot eb na es!» ¹⁹ -N'am ok siflefl nun, -n'am ikɔ ɔɔn -li kok sɔɔn eɔn -n'am elu lebl -li dad -l'ese: «Ƙo bogɔ eci gbre anake eɔn eb gbɛl na ab ee? In ec'ob ɔny ab em anake agɔ a feɔ eke ɔny simijetɔ okij na af a el egbreɔɔbi a. Eɔn wanci liy nyam af ce anake amua feɔ irm a!»

²⁰ Afr, sos em iɔn'η Babilɔn eci wus eke er ok a eci! Nyam ec'agɔ, erm esɛl lele kokoba ɔb esɛl ab, sos em iɔn ɔny anke Nyam jej ok'r low ηɔn a eke li kok ɔny a eci!

²¹ Eɔn afr erm es nyam ek'ɔny lec a oc ma ɔlul lob legleg nyam ɔwl okij em eɔn am dad ese: «Eben eke wel b'ow oc Babilɔn eb gbɛl a ɔwl

lɛc ɛm ana, ɛtɪ lɛɣɪ kaka wɛl k'ow ɛknm'n ij.
²² Lɛɣɪ kaka ɪ oɣɪ a wɛl k'ow irim saɲgo ɔny
 ɛsɛl ec'ɛj, ɛj ɛɣɪ ɛsɛl, ketɛ afl ɛsɛl, krɔkr afl ɛsɛl e
 lebl ij. Wɛl k'ow ɛɪnm mɛwl ɛs kaka fɛɪ ij; wɛl
 k'ow irim ob iny usu eci likekr ij. ²³ Mun al a
 k'ow ayalm ɪ oɣɪ a ij; wɛl k'ow irim ɔyɔw ɛcɛl
 owr owr eci sɔg ij. Nj eci ʌn ɔlu a ɔny any akm
 wus na nimum ec'a, ɛtɪ ɪ eci cam owi ab ɛm,
 irmn ɛbr ɛbr a fɛɪ ec'agɪ a.»

²⁴ Babilɔn yogɪ anake kokoba ɔb ɛsɛl, Nyam
 ec'agɪ a lele wus na nimum ec'agɪ a fɛɪ eke wɛl
 ibi ab ab eci mebl a ok es a.

19

Afr ec'any eb ec'ɛj

¹ Low na b'oc es a, afr m'iri lebl tuɔtuɔ nyam
 ek'ot agɪ nɔnɔ eci likekr es, ke am dad ɛsɛ: «Lili!
 Lili! Kɔklmn ɛs Kɔtɔkɔ! ʌɲke es eb ɛlu, anygbɛl
 lele lɛc fɛɪ ab a el ɛy e Nyam a eci! ² In eci jɛj ok
 owi a fɛɪ b'el nawrɛ lele nyim nyim ab! ɛtɪ ow
 ɛm a, l'ɔb facyɔw gbɛl a eke b'ony wus ec'agɪ a
 ok in eci nfaci ij owi ɛm a low. Nyam eci juma
 kok ɛsɛl a eke l'ibi a, Nyam kok li sɔg ow e labm.»
³ ɛtɪ ɛmɛny -n'am dad -l'ɛsɛ: «Lili! Lili! Kɔklmn
 ɛs Kɔtɔkɔ! ɛb gbɛl a eke wɛl ɛtul a eci mregbn a
 am il godo godo fɛɪ eci!» ⁴ Agɪ ekpekp likɪ lele
 yar ab a lele mindey yar ab ab ok ɔwrɔkp wus
 ɛtɪ am igɪ Nyam eke sig es atufu lɛkpɪ af a nuɲ,
 ɛtɪ am dad ɛsɛ: «ʌmɛn! Lili! Lili! Kɔklmn ɛs
 Kɔtɔkɔ!»

⁵ Lebl nyam anɪ atufu lɛkpɪ ab af am ikɪ dad
 ɛsɛ: «ɔny a fɛɪ a eke eel Nyam eci juma kok ɛsɛl

a, ey lele egbel ab, ɔny eke b'ɔny in ec'elum a, kɔklmn ey e Nyam a!» ⁶ Emeny m'iri lebl ek'ot agɛ nɔnɔ eci lebl es; ow am ikɛ esɛ okij eci mra eke b'elu ab af, esɛ nyamgbrany af. Kin lebl a ec'odad eke am dad: «Lili! Lili! Kɔklmn Es Kɔtɔkɔ! Anke ey Es Kɔtɔkɔ Nyam Abusu Es sigm in ec'es ew ab es! ⁷ S'élul sos em inɛ e lili, s'ánnɛn sos em inɛ em, si kóklmn in! Anke licɛbli a eci mɛbi a ec'es gbɛgbɛl a e lɛɛɛn ow ŋ, in e yow a bɛbm sos inym es. ⁸ Nyam ɔɛ'n ob sos ew ufu fuɛfuɛ ek'am jɛɛn eke li k'ew sos.» (Ob sos ew ufu fuɛfuɛ a el Nyam ec'agɛ a ec'ów nyim nyim a.)

⁹ Afr erm es a dad'm ninɛ: «Nɔn dad esɛ: Ehe él agɛ a eke wɛl esɛn licɛbli a e mɛbi a ec'es gbɛgbɛl ab em a eci.» Eɛɛ l'igɛ af li dad ninɛ: «Amua, ow el Nyam ec'odad ebl tasi.» ¹⁰ M'ok ɔwrɔkp wus in ec'akr esr a eke mi k'igɛ'n nuɛ, kɔ li dad'm ninɛ: «Kì kok! Em yeji, juma kok es esɛ ŋ af, esɛ esɛn jimɛl a eke ij Jesu eci low nɛnyembri nyam a eke elu ɔkm a eci danɛu ab af. Nyam anake it eke k'igɛ nuɛ a! Low nɛnyembri nyam a eke Jesu ij ow eci danɛu a, el kokoba ɔb esɛl eci odad a eke dad a eci liy tasi.»

Ɛɛɛ ek'uyu gbɛɛkɔ ufu af

¹¹ Eɛɛ emeny m'ekn afr ek'agbr em, ke gbɛɛkɔ ufu nyam ey ɔkm. Ɛɛɛ a ek'uyu gbɛɛkɔ ab af a, wɛl b'esɛn'n Nɛny Nyam Ij Es lele Low Nawre Es ab; in e jɛj ok a lele ar ogɛ ab ab b'el nɛnyembri nyam em eci. ¹² In ec'anyamn a am iri esɛ al af, eɛɛ es ew eci tufɛ nɔnɔ anɛ'n nuɛ. Wɛl nɔn nin nyam in af ek'ɛɛɛn kaka uwm ow e low any, ek'ow

elm in sony coco ce. ¹³ In eci mob af ew a eke li sus a el mebl ofr. Egn a wel b'esnj'n Nyam Odad. † ¹⁴ Afr eci ar esel a sus mob efu fuefue ek'ayl etj uyu sigbanƙo efu af am us'r jam. ¹⁵ Lab ler em fufu nyam ey'r okm nenym agj ec'or eci. Li b'ow ni nyimn wel lec em etj li b'ow li yegm Nyam Abusu Es ec'erm bebl ligbel a. Li b'ow l'ifi wel es lec em ese el el eke wel b'ifi viny ey es es ifir ob em ab af. † ¹⁶ Kin nin a eke wel non in e mob af ew ab af lele in eci im ab ab af a: "Eb ebu fej em ec'Eb Ebu lele kotoko em e Kotoko ab."

¹⁷ Etj emeny m'ekn afr erm es nyam ek'igb inym es ligbn ab em. N'am elu lebl tuotuo l'esnj or a fej eke b'igb im afr kponj em a l'esε: «Owr, asr luku Nyam eci ob ij gbel a eci! ¹⁸ Owr ijr eb ebu a eci megl a, ijr srɔda eyj ec'es ew esel a lele ar esel ab ab eci megl a, ijr sigbanƙo a lele el ec'af uyu esel ab eci megl a, ijr agj fej eci megl a, ewi lele madu ab eci megl a, ijr ey lele egbel ab eci megl a.»

¹⁹ Etj emeny m'ekn ndey a, m'ekn wus eci eb ebu a lele el eci ar esel ab ab eke as luku, eke k'ognj egn a eke uyu gbanƙo af a lele in eci ar esel ab ab ar. ²⁰ Wel ony ndey a lele kokoba ob es yadju a eke kok meny ewr owi eke k'irmn agj a eke ony ndey a eci meny ewr a, ke am ignj likj egn a nunj a. Wel ony ndey a lele kokoba ob es yadju ab ab ow owl mebn eke ler faf es am iri al ab em. ²¹ Lab ler em a eke anj egn a eke uyu gbanƙo ab af a e nenym am ey okm a, ibi el eci ar ognj esel a fej, etj or a fej am ij el e megl a.

† 19:13 Ekn Jan 1.1-5. † 19:15 Ekn Es Ekn 14.18-20.

20

Akpo fandi a

¹ Etn emeny m'ekn afr erm es nyam ek'anη afr am us es. N'onym nōmu cronη gbēl a eci safue a lele ηgbraka ligbēl nyam ab. ²⁻³ N'ony tamranji a, lorηn sig a ek'el agn oglog Satan a, l'ok ow ηgbraka etη l'oc l'owl ow nōmu cronη gbēl ab em akpo fandi eci. L'abl nōmu cronη gbēl a safue em yec'etη ke tamranji a k'irmnm eb eb ec'agη a toη ke akpo fandi a ec ok es. Ow b'ow uwr a, ow it ke wēl ēlu'l es lēgη tēl eci.

⁴ Emeny m'ekn atufu mēkpn: agη a eke ok es af a eηn abusu eke ki jēj agη e low ok. M'ekn agη a eke wēl ibi a yeji eci abη a; wēl ibi el Jesu eci low nenyembri nyam a ek'ēlu okm a lele Nyam odad ab ab eci danju eke -l'ijr a sosiēm. -L'igηm ndey a nuη, -l'igηm ow eci likη eηη a nuη, etη -n'eηnm ndey a eci mēny ewr a anyafr, -n'eηnm ow anm el abu af yeji. -L'igb luw em etη Krist ab -l'ew usu es toη akpo fandi. ⁵ Na krekre eci luw em anη igb ab ana. Agη ejec'a eke uw a k'ow igbm luw em eke akpo fandi a k'ecm k'okm es. ⁶ Ehe ēl agη a eke anη krekre eci luw em anη igb ab em a! -L'el Nyam eci agη lala etη yony em eci luw a onym abusu el af; † -li b'ow -l'el Nyam lele Krist ab eci egb waw esel, etη Krist ab -li b'ow -l'ew usu es toη akpo fandi a.

Satan eηnm ar a

⁷ Lēgη a eke akpo fandi a b'ow ec ok es a, wēl b'ow ēlu Satan es sobel em, ⁸ etη li b'ow n'im

† **20:6** Ekn Es Ekn 2.11 lele ow ec'akr otar ab ab.

l'ɛju ɛb ɛb a ek'el Gɔg lele Magɔg ab ek'anɔ wus na eci susu kpekpe a. † Li b'ow l'as wɛl luku ar oɔɔ eci, ɛtɔ -li b'ow -n'ɛny ɛsɛ okij any eci mrici af. ⁹ -N'anɔ susu a fɛɔ -l'ow -l'iwr Nyam ec'ɛb lala a eke erur ke in ec'agɔ ir a -l'ɛlul ɛm eke -li k'eb. Gbɛkɔ al b'ow anɔ afr ow ɔɔɔɔ ɛl. ¹⁰ ɛtɔ agɔ eke b'ɛju ɛl a, wɛl b'ow oc ɔwl'l mebn eke ler faf es a eci al ab ɛm, yɔɔɔ a eke ndey a lele kokoba ɔb ɛs yadɔɔ ab ab anɔ a. -Li b'ow -l'ij gbɛɛ nɔnɔ ncok lele lɛɔɔ owr ab godo godo fɛɔ eci.

Jɛj ok es abal el

¹¹ ɛtɔ ɛmɛny m'ɛkn atufu lekɔn ufɔ nyam lele ɛɔɔ a eke sig es af ab ab. Wus lele afr ab kpab'r es l'is im kpekpe ɛtɔ wɛl ɛwlm ɛknm ɛl ij. ¹² ɛmɛny m'ɛkn agɔ ek'uw a, ey lele ɛgbɛl ab, eke inɔm es atufu lekɔn a ec'any af. Silɛl nɔnɔ fifig ok es, ɛtɔ lɛl ɛjɛci nyam yeji fig ɛru es, ke sel ɛɔɔ eci lɛl ab ana. † Agɔ a ek'uw a, wɛl jɛj ɛl e l'is e low ok low a eke -li kokɔ ab ɛm, yec'a eke wɛl nɔn anɔ silɛl ab ɛm a. ¹³ Okij ɛlu agɔ a ek'uw ke n'ɔnym ab a es. Luw lele ɔɔɔɔ baɔɔ ab yeji ok ɛl ec'agɔ a ek'uw ke -n'ɔnymn ab a es, ɛtɔ wɛl jɛj ɛɔɔ ɛɔɔ e l'is e low ok in e juma a eke li kok ab ɛm. ¹⁴ Wɛl itr luw lele ɔɔɔɔ baɔɔ ab ok al a eke faf es ab ɛm. Al na eke faf es a el luw sakɔ yony ɛm a. ¹⁵ Wɛl b'oc ɛɔɔ fɛɔ eke wɛl nɔnm in e nin sel ɛɔɔ eci lɛl ab ɛm a ɔwl al a eke faf es ab ɛm.

† **20:8** Gɔg lele Magɔg ab el nin eke wɛl ɔɔ ɛb ɛb a eke ɛɔɔ es abal el ɛm a b'ow im Nyam ec'agɔ ar a. ɛkn Ezekiel 38-39.

† **20:12** ɛkn Es ɛkn 3.5 lele ow ec'akr otar ab a.

21

Afr owr a lele wus owr ab ab

¹ Эмэны м'эkn afr owr nyam lele wus owr nyam ab; kрэkre ec'afr a lele kрэkre eci wus ab ab irm этη okij a yeji anm ij. ² Этη эмэны м'эkn Jerusalem owr a, eb lala a eke Nyam ъη anη in oγη a am ow a. Li bebм sos эсе yow eke kрэkp sos eke k'im ъbr ec af. ³ M'iri lebl tuotuo nyam ek'anη atufu лэkpн a oγη am ikη ow dad эсе: «Sica Nyam ec'eb ir usu a ow aγη ec'araηн! Li b'ow l'ir wel ab этη -li b'ow -l'el Nyam ec'аγη. Nyam in obi b'ow anη el ab этη li b'ow l'el wel e Nyam. ⁴ Li b'ow li tetη wel e mikη a feη es; luw owi, niηн owi, likekr owi lele gbre ij owi ab k'ow anm ij. Лэγη sig em ec'ow a feη ot es η.»

⁵ Этη sica эγη a eke sig es atufu лэkpн ab af a dad nine: «Sica m'am ъη ow a feη itηн el owr.» Этη эмэны l'igη af li dad nine: «Non low na anke em eci sodad a el nawre, wel ъtu eke k'onу ъmn ow em.» ⁶ Эмэны l'igη af li dad nine: «Sica feη uwr η! M'el Kрэkre lele Es Abal El ab, Nun ъb lele Nun Edη ab. Эγη yec'eke mijamn am ъny a, mi b'ow m'ъη'n mij ewl mij a eke b'ъη эγη sel a ъfr em l'эγη. ⁷ Эγη kaka feη eke b'ow eb any a, b'ow эηн aja ikη na; m'ow m'el in e Nyam этη in li b'ow l'el em ec'iy. ⁸ Эрηnu, ow энyembri yony yony эсел, аγη еηηη, аγη ибиu, аfacu, cam kok эсел, аγη a eke b'igη сэkp nun lele ayadηu feη ab ec'a, el ec'usu b'ow anη mebn eke ler faf es a eci al ab em. Ke luw sakp yony em ab ana.»

Jerusalem owr a

⁹ Sica m'ekn afr erm esel lobn a, eke onym kpok lobn a eke abu eyr es abal el lobn a anj em a eci nyam. L'ow n'am dad'm l'ese: «Ow, mi b'ow mi yegm'ny yow ec a, licebli a eci yow a.» ¹⁰ Abn em a, afr erm es a oc'm im lafeny gege ligbel nyam eci nun af. Li yegm'm Jerusalem, eb lala a eke Nyam on anj in ogn a am ow a. ¹¹ Nyam ec'anygbel a am on li jejn ese lebn mamn af, ese jasp eci lebn eke b'ekan es af. ¹² N'onny lakp sisil gege nyam eke ony masany lew yony lele afr erm esel lew yony ek'am osu ab. Masany ab af a, wel non Israel ec'eb lew yony a ec'en a anj. ¹³ Banj ec'ogog nyam nyam fen b'onny masany nyahan: nyahan b'anj yogj eke ligbn b'igb a, nyahan b'anj yogj eke ligbn b'eru a, nyahan b'anj afr ogog a, etj nyahan b'anj esr em a. ¹⁴ Banj a eci lakp a sigr mób lew yony eke wel ok omu em, etj af yogj, wel non licebli a ec'erm esel a ec'en a.

¹⁵ Afr erm es a eke am dad'm odad a onym ob bebmn ob ab, sika em eci likj sonni eke ki bebmn banj a, in eci masany a lele in eci lakp ab ab. ¹⁶ Banj a eci ogog yar a bebmn; sofu a lele es ar ab ab bebmn. Afr erm es a oc in eci sika em likj sonni a bebmn banj a; ow ij sofu fandi lew yony, † es ar a, sigb a lele sofu ab ab bebmn. ¹⁷ Li bebmn lakp a yeji. Ob bebmn ob a eke l'oc li bebmn ab em, n'ejn sigb a eci sofu a ekj lobn miy yar, † ¹⁸ wel awj lakp a jasp em, etj eb a in obi a wel us'r sika tasi em etj ow b'ayl ekan es ese akrojn af. ¹⁹ Mób a eke wel

† **21:16** *sofu fandi lew yony:ow bebmn 2220 kilo ab.* † **21:17** *sofu a ekj lobn miy yar:Ow bebmn 65 kilo ab.*

ok ɔmu em awɲ baɲɲ a eci lakp a, wɛl ot mebn amamn ek'ony mij ɛɲɲ ɛɲɲ ijr mɛwl: krekre eci lob a jasp em, yony em ec'a safir em, nyahan em ec'a agat em, yar em ec'a emerod em, ²⁰ yen em ec'a onis em, nɔhɔn em ec'a sarduan em, lɔbɲ em ec'a krisolit em, niwn em ec'a beril em, libarm em ec'a topas em, lɛw em ec'a krisopras em, lɛw nyam em ec'a turkuas em, ɛtɲ lɛw yony em ec'a ametis em. ²¹ Masany lɛw yony a el ayɛ lɛw yony; lisany nyam eci kok em a, wɛl b'oc ayɛ ligbɛl nyam coco. ɛjɛm a el sika tasi ɔfr eke ayl am ɛkan es ɛsɛ akɔɲɲɔ af.

²² M'ɛknm Nyamel ɛb ab em, aɲke ɛb a eci Nyamel a el ɛs Kɔtɔko Nyam Abusu ɛs lele licebli ab ab. ²³ ɛb a ɔlm ligbn es, ɔlm awl es eke k'ayal il, aɲke Nyam ec'anygbɛl a am ayal il ɛtɲ licebli a el in eci mun al. ²⁴ ɛb ɛb a fɛɲ ec'agɲ a b'ow an es in eci usuayl ab em, ɛtɲ wus eci ɛb ebu a b'ow ot el eci ob ɔny a ow yogɲ. ²⁵ Lɛɲɲ owr nimum a, baɲɲ a eci masany a b'ow fifig ok es; lɛɲɲ kaka wɛl k'ow bablm, aɲke yogɲ lɛɲɲ uk k'ow anm ij. ²⁶ Wɛl b'ow ot ɛb ɛb a eci sagb a lele ob ɔny ab ab ow yogɲ. ²⁷ Ob fɛɲ eke aylm Nyam ec'any af lele agɲ eke bi kok musue owi ke b'ony yadɲ a k'ow okm baɲɲ a. Agɲ a ɔny coco a eke b'ow ok em a el, el a eke wɛl nɔn el ec'en licebli a eci sel ɛɲɲ e lel ab em a.

22

¹⁻² ɛmɛny afr ɛrm ɛs a yɛgm'm sel ɛɲɲ eci mij ewl mij ek'am jɛɲɲ ɛsɛ akɔɲɲɔ af, ke anɲ Nyam lele licebli ab ab ec'atufu lekpn a ogɲ am jɛɲɲ ok ɔkm ewl im ɛb a ec'usu araɲɲ a. Mij a ec'ál

yony a eke ok a ec'araḅn a, sel eḅn eci likḅ a anḅ. Lakpo nyam af a, li b'osu ey sakp lēw yony, awl nyam akp nyam. In eci suw a b'ewlm eb eb ec'agḅ a. ³ Ofn owi kaka k'ow anm ij.

Nyam lele licēbli ab ab eci atufu lēkpn a b'ow anḅ eb ab em, etḅ Nyam eci juma kok esel a b'ow igḅ'n nuḅ. ⁴ -Li b'ow -l'ēkn ow ec'any a, etḅ ow eci nin a b'ow nōn el ec'anyafr a. ⁵ Lēḅ uk k'ow anm ij, etḅ -li k'ow -l'ibramn mun al ec'usuayl a lele ligbn ec'ab ab, aḅke Es Kōtōkō Nyam in obi li b'ow l'ok wēl in ec'usuayl ab af, etḅ -li b'ow -l'el es ew esel godo godo fēḅ eci.

Krist eci mower

⁶ Emeny afr erm es a dad'm ninē: «Sodad amua el nawrē, wēl otu eke k'ony omn ow em; etḅ Es Kōtōkō Nyam a eke bi nyimn kokoba ob esel eci abḅ a, erm in ec'afr erm es ow yec'etḅ ke li yēgm in e juma kok esel a low eke b'ow ey lēḅ tēl em a.» ⁷ Jesu dad ninē: «Ìri, ow k'ow ibnm m'ow m'ow! Ehe él agḅ a eke b'oc kokoba ob e sodad ek'anḅ lēl na em a senyn senyn a eci!»

⁸ Em Jan, m'iri etḅ m'ēkn ów amua. Etḅ eke m'iri ke m'ēkn a, m'ok owrōkp wus afr erm es a eke yēgm'm ów amua a ec'any af eke mi k'igḅ'n nuḅ. ⁹ Gbēkō li dad'm ninē: «Kì kok ēben! Em yeji juma kok es esē ḅ af, esē esḅ jimēl kokoba ob esel ab af, esē agḅ a fēḅ eke b'oc lēl na em eci sodad a senyn senyn ab af. Nyam anake it eke k'igḅ nuḅ a, kō ow elm em!»

¹⁰ Emeny li dad'm ninē: «Kokoba ob e sodad ek'anḅ lēl na em a, k'òc ki lōl es, aḅke ów amua fēḅ eci sēḅḅ a eke wēl bēbm ok es a titm. ¹¹ Ke eḅḅ

eke akplm a, n'ánnj in ec'akplm ab em; egn eke aylm Nyam ec'any af a, n'ánnj in ec'aylm ab em; egn eke bi kok low mamn a, n'ánnj low mamn kok ab em; egn ek'el lala a, n'ánnj lala el ab em.»

¹² Jesu dad ninε: «Kin, em ec'ow ibnm ij! Mi b'ow m'ism ob ap ab, εtnj mi b'ow m'ɔnj egn egn, juma a eke li kok a eci. ¹³ M'el Nunj ɔb lele Nunj ɛdnj ab, m'el Kɛkɛ lele Es Abal El ab, Kɔkɔ lele Uwar ab.» ¹⁴ Ehe él agnj a eke am εfn el ec'ob sos εw es eke k'εjn abusu ij sel εjn e liknj a ec'ey a eci. -Li b'ow -n'εjn abusu -l'εcr masany a eci -l'ok εb ab em. ¹⁵ Sica banj a eci jam a, agnj enunj a, cam kok εsel, afacu, agnj ibiu, sεkp nunj ignj εsel lele ayadju ab ec'usu ek'anj ana!

¹⁶ «Em Jesu, m'erm em ec'afr erm es a ow ij ów amua e danju Nyamel fεnj ec'any af. Em, m'el David ec'eb ab em eci lilaw, † ibribr eci lél ek'am jsjn. ¹⁷ Abnj a lele yɔw a eke wεl εbi ab ab am dad εε: “Òw!” Ke egn yec'eke in yeji am iri low na a dád εε: “Òw!” Ke egn eke mijamn am ɔny a ów; ke egn eke am erur sel εjn eci mij a, éb ɔfr em.»

Nunj εdnj ec'odad

¹⁸ Em, Jan, kin low eke m'am igbl ow eci lebl ognj mi dad egn fεnj eke b'ow iri kokoba ɔb owi a ek'anj lél na em a: eke batnj egn kaka fεnj am oc low εjeci nyam elu em a, ke abu εyr owi a fεnj eke wεl dad ow e low lél na em a, Nyam b'ow ot ɔnj'n. ¹⁹ εtnj eke batnj egn kaka fεnj am ɔny kokoba ɔb e sodad a ek'anj lél na em a ec'ob nyam oc es, ke

† 22:16 Ekn Es Ekn 5.5 ec'akr otar a.

sel eηη eci likη a ec'ey a lele eb lala a eke wεl dad ow ec'odad lel na εm a, Nyam b'ow ɔny oc'r es abu εm. ²⁰ Eγη a eke ij low nenyembri nyam na ec'asmanu a dad nine: «M'am ow caca!» Amen! Es Kɔtɔkɔ Jesu, ɔw gɔη!

²¹ Ke sica Es Kɔtɔkɔ Jesu ec'ɔwro a άηη ɔny fεη ab.

Amani Owr
Adiokrou: Amani Owr New Testament

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Adiokrou

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

b20fd1e5-39e1-5678-9af9-b99e1ebfb994